

ВІСНИК

УІСНУК

THE HERALD

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ МІСЯЧНИК

РІК XXIX, Ч. 9 (317)
YEAR XXIX, № 9 (317)

ВЕРЕСЕНЬ 1975
SEPTEMBER 1975

ЦІНА 0.80 ЦЕНТІВ
PRICE \$ 0.80

ВІСНИК

ОРГАН ГОЛОВНОЇ УПРАВИ ОРГАНІЗАЦІ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ

ЗМІСТ

Де Валера — народний герой Ірландії	1
СКВУ „робить політику”	2
С. Осінський — Україна на світово-політичній шахівниці (прод.)	5
Уляна Целевич — Міжнародна конференція у Мехіко	8
М. Щербак — Україна (вірш)	9
Леонід Полтава — Обіцянки і принципи	13
Сторінка ОЖ ОЧСУ	
Софія Наумович — „Москва сльозам не вірить”	15
„Україна — енциклопедія для молоді (рецензія)	17
Василь Гальченко — Набуваємо новий дім у Нью Йорку	20
Іван Левадний — Київ у 1935 році	21
Українська культура	
Софія Наумович — З паризьких подій	24
В. Гаврилук — Синя далечинь (мініатюра)	26
Д-р О. Соколишин — Про один роман (рецензія)	28
Олесь Бабій — Із поеми „Повстанці”	29
Пожертви на пресфонд „Вісника”	30

ВІСНИК

ДЕ ВАЛЕРА — НАРОДНИЙ ГЕРОЙ ІРЛЯНДІЇ

У кінці серпня 1975 р. — в притулку для старих помер на 92-му році життя народний герой і національний Провідник Ірляндії Еамон де Валера. Ще за життя він став символом і прикладом для багатьох борців-націоналістів у їхній боротьбі за свободу й державність поневолених батьківщин. Ірландські поети висловлювались про Де Валеру, як про людину, яка сама стала країною, а Де Валера якось сказав: „Якщо я хочу знати, що бажують ірландці, я звертаюся до власного серця”.

Сл. п. Еамон де Валера народився в мішаній еспансько-ірландській родині в Нью Йорку 14 жовтня 1882 р. Батько рано помер і малого хлопчика перевезли через океан на батьківщину матері в Ірландію, що тоді перебувала повністю під владою Англії. Після довгих років навчання Еамон де Валера, з ранніх років закоханий у стародавні ірландські саги, перекази, історичні оповіді, які нагадують наші українські думи з часів Козаччини, — став на шлях революційної боротьби за свободу й незалежність рідної Ірляндії. По довгих роках підпільних змагань, через важкі випробування і тюрми — він таки дійшов свого. Великим ударом по престижу й силі Бритійської імперії було зорганізоване Де Валерою повстання проти англійського колонізатора в Дабліні й ін. містах Ірляндії в 1916 році.

Після довгої боротьби Еамон де Валера, який завжди подавав приклад стійкості й вірності своїм національним ідеалам, переміг: Ірляндія в більшій частині стала незалежною державою і покликала його на пост першого свого прем'єра міністрів у 1937 р., а потім на найвищий пост — президента Ірландської Держави в 1959 р. Після 14 років великої праці для добра рідного народу Еамон де Валера відійшов від влади через поважний вік, але й до останніх днів зберігав ясну думку та, неначе батько народу, давав ірландським політикам цінні вказівки.

Сл. п. Еамон де Валера завжди розглядав долю Ірляндії як свою власну долю, і своє власне життя — як життя рідної нації. Як у минулому італійські національні борці за визволення Італії Манціні чи Гарібальді, так у наших часах сл. п. Еамон де Валера був зразком для багатьох національних борців, між ними і для Провідника Організації Українських Націоналістів сл. п. Степана Бандери.

Колишній провідник таємних Ірландських Добровільців, які врешті-решт підземними рухами й масовою національною роботою та освідомленням захитали Бритійською імперією, — сл. п. Еамон де Валера залишиться в пам'яті народів усього світу, як людина, яка була на висоті свого покликання і яка присвятила цілком і повністю все життя — своїй улюбленій Батьківщині.

ОН — “СВІТОВИЙ УРЯД”?..

У зв'язку з 30-річчям з часу створення Організації Об'єднаних Націй, ОН, у Нью Йорку — напрошується питання: чи ОН стала „світовим урядом” і чи такий взагалі можливий?

Ні, сказавши коротко: світові потрібні національні вільні держави, а не надумані надбудови.

ОН створили три великопотуги по Другій світовій війні: Америка, Англія і ССРСР, у співпраці з Францією. Потім до ОН приєдналися багато держав, у тому (на наказ Сталіна, який хотів мати більше голосів) приєдналися навіть так зв. Українська ССР та БССР — московські новочасні колонії.

Правда, ОН схвалила Загальну Деклярацію Прав Людини, але за цю Деклярацію, за покликання на неї сидять тисячі цвіту кожної поневоленої нації в ССРСР по Мордовіях та Сибірах, а що ж на це Об'єднані Нації? Навіть у ділянці освіти й культури ОН допустила в ЮНЕСКО в Парижі до засилля комуністів як і в ЮНІСЕФ, установі при ОН, що займається допомогою дітям у різних країнах світу, а посилає найбільше допомоги комуністичним державам.

(Ів.)

СКВУ „РОБИТЬ ПОЛІТИКУ”

(Р66). Відомо всім, що СКВУ був покликаний українськими суспільно-громадськими організаціями й установами для визначеної ними дії на суспільно-громадському відтинку. Політика не належить до СКВУ, а до українських політичних організацій і установ. Але декому видається інакше.

З датою 21-го липня 1975 року прийшли 3 листи на фірмовім папері СКВУ: пресовий комунікат ч. 13, не підписаний, пресовий комунікат з бюро президента СКВУ, не підписаний, і лист „до членів Секретаріату СКВУ”, підписаний печаткою: о. д-р Василь Кушнір, президент СКВУ. Всі ці 3 листи вислано в одній конверті, наданій на пошту в Торонті того ж 21-го липня.

Як відомо, президент СКВУ постійно перебуває не в Торонті, а у Вінніпегу, і там є його бюро, а бюро Президії Секретаріату СКВУ приміщується в Торонті. Але якось ці три листи хтось зібрав (а може й написав?) і розіслав з одного місця — з Торонта.

З пресового комунікату ч. 13, і комунікату з бюро президента СКВУ (у Вінніпегу) ми довідалися, що 18 липня ц. р. у Торонті відбулося „ширше засідання Президії Секретаріату СКВУ під проводом о. митрата Василя Кушніра”, а 19-го липня там же і під тим же проводом „відбулася конференція представників українського політичного світу з відпоручника Президії Секретаріату СКВУ”.

Що ж це за така „політична конференція”? Хто з українського політичного світу брав у ній участь? Що було предметом нарад? Який вислід? І найважливіше: чому СКВУ, світова надбудова суспільно-громадських установ і організацій, покликана до життя 1967 року для координації праці на громадському відтинку, теж — як всім відомо — за узгодженням і апробатою українського політичного світу, взявся в 1975 році якраз за те, що мусіло бути і було дуже виразно вилучене з поля дії СКВУ: — чому СКВУ взявся саме за політику? Чому СКВУ взявся за це не своє діло?

Ще з комунікату СКВУ ч. 11, ми довідалися були, що така „політична конференція” була запланована на квітень, але взагалі не відбулася, бо ніхто з українського політичного світу на „конференцію” не прибув.

Знаємо, що голова Проводу ОУНР Ярослав Стецько написав до президента СКВУ обширного (на кілька сторінок) листа зі з'ясуваннями ролі, компетенцій і завдань СКВУ та ролі і компетенцій українських політичних організацій, з розмежуванням поля дії одного і другого чинника та з пересторогою — не займатися тим, що до СКВУ не належить.

Замість взяти до уваги цього листа, і замість відповіді на нього, як це нормально водиться, або бодай потвердження отримання листа, — в „комунікаті з бюро президента СКВУ” з 21-го липня подано, що „всі українські політичні середовища, крім ОУНР, виявили зацікавлення такою конференцією та призначили своїх представників на неї”.

Але погляньмо, як то на ділі було виявлено оте „зацікавлення”?

Знаємо, що президент СКВУ запросив голів всіх політичних середовищ. У квітні не прибув ніхто. А на 19-го липня теж не прибули, а призначили: президент УНР М. Ливицький — М. Липовецького і І. Сандула, О. Штуль-Жданович — д-ра Д. Квітковського, УРДП (ліве) — д-ра М. Воскобійника, ЗП УГВР — д-ра М. Малецького, ОУН(з) двійкарі — інж. Б. Підгайного. Інші політичні середовища не призначили нікого.

Але, що вийшло з цих нечисленних призначень? У „конференції” 19-го липня взяли участь: Л. Філь, М. Воскобійник і В. Літвінов як обсерватор (а не представник) УНР — М. Липовецький. Отже, як всі бачать, з великої хмари впав дуже дрібнесенький і тонесенький дощичок, або — „стогнала гора — вродила мишу”.

А в листі за підписом (печаткою) президента СКВУ, наданому на пошту в Торонті (не у Вінніпегу, де є його бюро) вже 21-го липня, написано: „перебіг тих нарад впевнив мене в їхній доцільності”. Та справді? Набирати отак можна хіба таких, хто зовсім не орієнтується в українській дійсності. А є такі? Власне, яка ж мета отакого набирання громадської opinii? І у висліді — хто буде набраний?

І ще й написано (в тому самому листі): „Вони просили мене...”. Хто ж це ті „вони”?

Оті (аж) три „представники” цілого українського політичного світу: Л. Філь, М. Воскобійник і В. Литвінов (М. Липовецький був там у ролі лише обсерватора) — хіба ж вони мають право репрезентувати український політичний світ? І в його імені когось про щось просити?

А може оце письмо з 21-го липня, надане на пошту в Торонті, також і „зроблено” кимсь у Торонті? Показники? „Велика політична конференція” з участю аж трьох „політичних репрезентантів” відбулася 19-го липня в Торонті. Президент СКВУ вїхав зараз до Вінніпегу, а його письмо з підписом-печаткою надано в Торонті вже 21-го липня. Можливе це, щоб президент СКВУ написав з далекого Вінніпегу через Торонто в такому короткому часі таке письмо? Можливо зробити це технічно?

Тепер подивімся ще, хто з президії Секретаріату СКВУ взяв участь у цій небувалій „політичній конференції трьох” мало, а то й зовсім невідомих „репрезентантів”: о. В. Кушнір, митр. Метислав, М. Плавюк, В. Кирилук і д-р Ф. Мартинюк.

А день перед тим, 18-го липня в тому ж Торонті відбулося ширше засідання Президії Секретаріату СКВУ, в якому взяли участь такі члени Секретаріату: о. В. Кушнір, митр. Метислав, Ю. Шинько, С. Савчук, М. Плавюк, В. Кирилук, д-р Ф. Мартинюк, відпоручники УККА: Й. Лисогір і Іг. Білінський та президент КУК адв. С. Радчук і заступник президента КУК мгр. І. Іванчук з Вінніпегу. Були теж приявні голови деяких Комісій СКВУ, як сен. П. Юзик, о. Т. Міненко і ін.

Хто з цих членів Секретаріату СКВУ взяв участь у „політичній конференції”? Лише п'ять, згаданих вище. А з українських політичних середовищ? Лише три. Оце й була вся „конференція”!

І оці три отим п'ятьом „з'ясували цілу низку проблем, які ускладнюють дію українського політичного сектора(!)”. В комунікаті не названо тих проблем, ані одної, а могли вони хіба з'ясувати проблеми своїх партійок, бачені очима тих, хто їх представляв, і з таких партійних місць, які вони там займають. І ні більше ні менше — оці три просили президента „... допомогти у консолідації українського політичного сектора”.

Бідний був би український політичний світ

(написано — сектор!), якщо б мав мати заступництво таких трьох (просячих) „репрезентантів”!

„Я погодився їм допомогти...” — так написано в письмі президента СКВУ у Вінніпегу (підписаному печаткою) з 21-го липня і наданому на пошту аж у Торонті того самого дня (21-го липня!).

Займається президія Секретаріату СКВУ справами, які до неї належать, як до координуючої надбудови суспільно-громадських організацій? Дали на показану вище „роботу” свою згоду суспільно-громадські організації у світі? Є така робота президії СКВУ на добро української спільноти?

Чи не надуживають довір'я всієї української організованої спільноти в світі тих кілька людей у президії Секретаріату СКВУ, що їм забагалося „забавитися в політику”? Та ще й втягують у ту небезпечну „забаву” президента СКВУ.

Треба сподіватися, що тепер скажуть своє слово десятки суспільно-громадських організацій у всьому світі, що становлять світову структуру СКВУ. Дали вони уповноваження і підтримку президії СКВУ, але якщо вона робить не те, що треба, то вони можуть їй відмовити своїй підтримки.

Подано в комунікаті Президії СКВУ ч. 13. (з 21-го липня), що прибутки президії Секретаріату за час від 1-го січня до 30-го червня 1975 становлять \$ 40.927.53, а витрати \$ 44.709.78, залишаючи дефіцит у сумі \$ 3.782.25. Не сказано в комунікаті, на що саме витрачено за півроку майже 45.000 доларів?

Щоправда, там написано, що „Президія успішно провела цілу низку акцій, пов'язаних з Роком Жінки”, як збирання підписів на петиції, делегація до Мехіко. Але всім відомо, що ці акції провадили громадські організації в світі, зокрема СФУЖО, жіноцтво жіночих організацій, жіноцтво ОУВФ, до Мехіко їздили 23 жінки певно не на кошти СКВУ. З цими акціями було так, як з акціями в обороні Валентина Мороза. Недавно написав один член Президії СКВУ в одній газеті, що й ці акції проводила Президія СКВУ. Але всім відомо, що ці акції проводили політичні і громадські організації в світі, зокрема з ініціативи Президії Світового Українського Визвольного Фронту (яка проголосила

свою першу відозву в цій справі в половині січня 1974 року), дуже сильно підняли цю акцію в обороні України всі ОУВФ у всьому світі, Комітети оборони В. Мороза, молодіжні організації, студенти, жіноцтво, — все це велика робота багатьох організацій, а не Президії СКВУ. Деяких членів цієї Президії не було видно на демонстраціях перед московсько-большевицькою амбасадой, напр., в Оттаві, ані навіть перед ратушем у самому Торонті, місці осідку Президії СКВУ.

А що зробила Президія СКВУ в Році ген. Романа Шухевича-Чупринки у 25-річчя його геройської смерті? Нічого не зробила. На вимогу СУВФ видала відозву, пропустивши в тексті, що Провідник всієї України в боротьбі під час і по 2-ій світовій війні був одночасно головою ОУНР. Це то вже певно для декого з Президії СКВУ нестравна політика. Їм далеко більше відповідає „політична конференція трьох” 19-го липня ц. р. Але бо ця „політика” не відповідає тим усім, що збудували СКВУ та ще й визначили поле і засяг дії світової структури.

В комунікаті Президії СКВУ ч. 13 ще сказано, що „схвалено низку плянів діяльності...”

Але як з дефіцитом? Якщо Президія СКВУ буде далі робити отаку „політику”, як показано, а не буде займатися громадською діяльністю, до якої її покликано, то дефіцит може ще збільшуватися. Можуть прийти ще й інші серйозні наслідки. СКВУ, в тому й Президія Секретаріату СКВУ, діє на засаді узгодження. З „політикою”, яку розчинила Президія СКВУ, напевно не згодні члени цієї ж Президії, не згодні члени Секретаріату, не згодні організації, що становлять СКВУ. То яких треба очікувати наслідків?

Виглядає, що комусь залежить на тому, щоб розбивати важко здобуту єдність всієї української спільноти в світі на громадському відтинку. При тому, хтось когось набирає, використовуючи для своїх власних плянів, не оглядаючись на українську спільноту. На чий млин ця вода?

А тим часом, напр., у далекій Бразилії, Аргентині і ін., надаремно ждуть на допомогу СКВУ (з тих 45 тисяч доларів) — от хоч би книжками, одягом, стипендіями. А українське

шкільництво в світі, молодь, асиміляція? А українська культура, наука, мистецтво? А український народ, — допомога тим, що її потребують в Україні? Яке ж велике і незоране поле, на якому мусить працювати СКВУ, замість братися за не своє діло. Власне, й українська громада жертвує на властиву для СКВУ роботу, а не на невластиву „політику”.

Треба повернути Президію СКВУ на властиву дорогу. Поки ще не пізно. . .

ЧЕРВОННИЙ ПРИВИД НАД АЗІЄЮ

Коли в 1950-х роках імперська Франція не погодилася надати незалежність своїм колоніям в Індокитаї, деяким політикам вже тоді стало ясно, що на тих просторах не обійдеться без кровопролиття. Націоналізм високо підняв там прапор боротьби проти колоніалізму, дармащо Франція не лише брала від колоній (як це ж саме нині робить Росія відносно України й ін. поневолених народів), але й багато вкладала в ті колонії, зокрема в засоби транспорту, шкільництва тощо. Французька війна проти Індокитаю закінчилась поразкою Парижу. Але національні почуття народів Індокитаю спритно використали комуністичні агенти, слуги Москви.

Цього року три колишні колонії підпали повністю, після завзятої, однак, невмілої і нерішуче веденої боротьби проти комуністів, — під червону контролю: спершу Південний В'єтнам, потім Камбоджа, а тепер, у кінці серпня 1975 року, і велика азійська країна Лаос. Відтягнення американських збройних сил із Південного В'єтнаму, на полях якого загинуло не мало й українських юнаків-патріотів у боротьбі проти червоного диявола, означало залишення тієї країни на ласку ворога, бо в самому Півд. В'єтнамі було забагато корупціонерів і внутрішніх роздорів, зокрема між католиками і будистами та визнавцями ін. релігій.

23 серпня ц. р. агенція ЮПЕЙ повідомила, на основі вісток з агенції комуністичного Китаю, що владу у В'єтнані й у всьому Лаосі перебрала так зв. „Народна революційна адміністрація” і замість коаліційного колишнього уряду в Лаосі запанували комуністи. Комуністичний Патет Лао почав переслідувати населення і вже є мова про заведення комун тощо.

Падіння Лаосу в руки комуністичних імперіалістів повинне стати ще однією осторогою для Вільного Світу, який мусить усвідомити, що насправді світова національна свобода — неподільні. Поневолення України чи, у даному випадку, нове поневолення Індокитаю — це також поневолення чести й совісти усіх вільних людей на земній кулі. (л.п.)

С. Осінський

УКРАЇНА НА СВІТОВО-ПОЛІТИЧНІ ШАХІВНИЦІ

(Продовження)

Денаціоналізація — це дегероїзація і обезкультурнення життя, — це елементи сучасної ідеологічної війни, які мають пряме відношення до міжнародного ставлення української справи.

Відкритий бій поміж українською національною і російською імперіальною, поміж націоналістичною і імперіалістичною концепцією поляризує світ у напрямку розриву світової кризи по лінії диференціації світу на національні держави, природні категорії, або по лінії насильницької уніфікації в рамках світової тоталітарної імперії, що означатиме кінець всякої культури, свободи, правості, запанування варварства.

Ті, чи ті вартості стали вже найвищим політиком, бо бій іде за такий або інший образ і зміст світу, що вирішується перемогою української або російської політичної концепції. Війни стали уже тотальними, а тим більше вільні антиімперіалістичні революційні війни поневолених націй, народніх широких кіл, цілих народів.

Етично-ідейне відродження героїчного національно-спільнотного характеру — героїчного національного гуманізму, є передумовою політичної офензиви, без якої немає можливості навіть як пресії на агресора погрози мілітарною конфронтацією, адекватною для термоядерної доби. Більше того: політична й психологічна війна в середині націй, що її систему ведення перфектно опановує більшевизм, а стосовно якої повною ігнорацією грішить Захід, притаманна нашій добі.

Успішної зовнішньої політики сьогодні не існує без візії нової моделі світу у з'ясованому многовидному відношенні різних вартостей життя, нації й людини, коли йде в універсальному розмірі бій за націю, чи за „безнаціональне” суспільство, за національним змістом і традиційною культурою визначену Людину, а не за гвинтик, за солідарність у лоні нації усіх її верств на базі націоналістичної внутрінаціональної єдності і справедливості для усіх силів й дочок тієї самої нації, а не за внутріна-

ціональне самопожирання людини не нависницькою клясовою комуністичною імпортованою доктриною.

Тільки націоналізм елімінує в соціальному, економічному, культурному відношеннях чужосторонні інгеренції й служіння чужим інтересам під плащиком якоїсь інтернаціональної ідеї, що служить виключно імперіалістичним облудникам. Ще ніколи уярмлена нація не вивольилася завдяки захопленню якоюсь інтернаціоналістичною ідеєю, а завжди лише завдяки ствердженню власної національної ідеї.

Розбудова спільного фронту у світовому розмірі протиросійських і протибольшевицьких сил, які стоять за розвал російської тюрми народів і людей на незалежні національні держави — це потреба дня. Бій з проімперіальними, антинаціональними, хоча антирежимними, але не антиімперіальними силами важливий теж тим, що він ідею національного суверенітету і національний принцип організації світу доводить до логічного завершення і інтегральний образ нового порядку залишає безкомпромісово чистим, здатним поривати народи за собою, бо йде за суцільну, а не обманливу правду.

Непередрішенство, нейтралізм, прокомунізм, націонал-комунізм зводять народи на манівці, намагаючися створити поміст поміж поневолювачем і поневоленим, і позбавити народ чіткої й ясної мети, яка впливає з надер його душі й пориває до боротьби. У революційно-визвольній боротьбі вони як диверсійні ідеї відкидаються.

Ідею самовизначення у сенсі вибору поміж самостійністю і її намісткою у формі федерацій, конфедерацій, уній, союзів, поневолена нація відкидає, як облудне гасло імперіалістів, щоб обманути народи.

Плебісцит крові — це єдиний шлях самовизначення нації. Принцип самовизначення може відноситися лише до спірних прикордонних місцевостей.

Самостійність є для нації догмою. Немає нації на світі, яка хотіла б інакше самовизнача-

мерант у відношенні до російської колоніальної імперії, яка ще тримається в Європі й Азії, хоча зі стійкою силою проникають у її ну-троє світово-політичні процеси розпаду західних імперій і самостановлення нових, інколи навіть неісторичних народів, у незалежні держави.

Відновлення УСД і розвал російської імперії лежить на історичній лінії законодавчого розвитку цього процесу у світі: від імперії до національної держави.

Солідаризуючися з деколонізацією і розвалом імперій у світі, ООН уважає, що не всі новопосталі держави на звалищах імперій відповідають національному принципowi їх побудови, але інколи виявляються штучними, а то й насильними творами, вислідами колішнього адміністративного територіального поділу, і є інколи повним насильям, не раз гіршим, як раніше з боку європейських імперіалістів, наду поневоленнями народами (Б'яфра, Катан-та) і тому не уважає, що процес деколонізації закінчився теперішніми новотворами...

Російський імперіалізм під планіком комуністичного неоколоніалізму, прокомуністич-ч-ні сили ОН, а теж американський капіталізм ч-ні й доктринерські церковні гуманітаристи відвертають процес деколонізації від природ-ного розвитку національно-визвольної бороть-би даних народів і встановлювання відпові-даючого їм внутрішнього ладу. Не раз визна-ленні досі колоніальний народ стає предметом визиску вислужки нових імперіалістів у мо-дерній формі. Замість допомоги народowi д-допомога, якійсь панівній групі, кміці, чи кля-нови, які вислужуються Москві чи іншому „добродієви”.

Тільки з позиції націоналізму, пригаманно-то кожній нації, який єднає всі верстви нації, виростає з її духовості й саціалістичності, мож-на розв'язати внутрішні, у тому соціалістич-ні економічні проблеми розв'язкових країн, елімі-нуючи комунізм, капіталізм, феєдалізм, лібе-ральну демократію, як непридатні імпортвані чужі ідеї чи доктрини. Кожна із цих доктрин бере до уваги лише одну частину народу, за-перечуючи націю, як інтегральну органічну духову спільноту усіх, різних верств нації.

Експлоатация населення світу, зокрема т. зв. третього світу, може бути розв'язана, коли за-мість у тридцять разів більше грошей давати

Україні як в самостійній власній державі. Україн-ська нація самовизначилася тисячі років тому у власній державі ще в той час, коли світод-нішній окупант України ще не існував як на-ція взагалі.

Без суверенності нації, без здійснення прав нації немає прав людини. Ніколи в імперії не можуть бути здійснені права людини понево-леної нації. Демократичний лад в метрополії імперії ще ніколи досі не забезпечував за лю-диною поневоленої в тій імперії нації її прав, бо здійснення її прав означає здійснення теж національних прав, чого імперія ні одна у світі не здійснювала, бо це означало б її розвал.

Тільки і виключно власна суверенна націо-нальна народоправна держава гарантує здій-снення прав людини, коли поневолена нація стає суверенною народоправною державою!

Так званний третій світ і Україна

Так званний конфлікт між Півднем і Північ-чю, між індустрійними і розв'язковими країна-ми, між селом і містом, між примітивно-племін-ним і феєдальним чи півфеєдальним ладом та капіталістичним, чи комуністичним буцімто характеризує — поруч бі-чи мультимілярно-сти потуг — нашу епоху. Третій світ стає об-єктом ривалізації економічного імперіалізму ЗСА й інших західних потуг і загарбницького місяністичного імперіалізму Росії. Комплекс поневолення російським імперіалізмом і кому-нізмом народів не творить для ЗСА й інших західних потуг окремої потуги на світовій полі-тичній шахівниці. Найбільша суперпотуга ду-хова, реальна сила не лише завтрішнього д-ла, не є у політичному рахунку зматеріяльовано-го, сферного тільки на технічні матеріальні еле-менти актуального планування світово-полі-тичного ладу з боку ЗСА, що є первородним приком американської закордонної політики. Америка відійшла від етичних принципів у міжнародній політиці, спершися на доктрини сили, що суперечить протиставним інтересам різнонаціональних елементів американської держави. І це є важливий елемент її кризи.

Усамостійнювання народів колишніх імперій має значення для України, як підтверження законодавчого принципу організації світу, а теж як важний політичний і моральний бу-

на зброєння, як на підтримку розвиткових країн — зужитись ця сума на використання атомної й іншої енергії, напр., на наводнення пустель, на мирні цілі забезпечення населення життєвими засобами. Це можливе тоді, коли буде зліквідована російська імперія і комуністична система, які диктують необхідність зброєнь. Національні держави на звалищах тюрми народів не матимуть інтересу опановувати морів і океанів, розбудовувати атомне й інше зброєння. Таким чином відновлення УССД має із погляду розв'язки важливої проблеми — експлозії населення — своє історичне світовопопулярне значення. Елімінація Москви з її облудними імперіалістичними ідеями з т. зв. третього світу і зорієнтування його на світ поневолених Москвою народів — в нашому інтересі.

Життєвий регіональний інтерес

Природними союзниками України є не лише поневолені нації, але і ще вільні, які межують з російською тюрмою народів, що загрожує їм безпосередньо.

Західно-європейська економічна чи політична спільнота тривалою не може бути, як довго існує під'яремна Європа, без якої решта Європи є атрапом. Вільна частина Європи мусить організувати свою власну регіональну силу. Згармонізований економічний і мілітарний її потенціал при властивій політиці визволення дає спроможність вести власнопідметну протиросійську політику при партнерстві ЗСА, без виключного щиту ЗСА. Розбудова конвенціональної і ядерної зброї вільної частини Європи — це вимога її самооборони. Участь в ЕЕС Великобританії скріплює не тільки економічний потенціал, але теж вносить акцент національного принципу і зберігання природного національного суверенітету проти антиприродного, а чи анти-національного, з панівною німецькою силою. Ні одна німецька організована політична сила чи партія не є прихильно наставлена до УССД, будучи здебільша русофільськими антирежимними, але не антиімперіальними. Проукраїнські антиімперіальні німецькі гурти не мають впливу на політику великих партій. Раніший корисний для актуалізації справи поневолених народів антибольшевицький фермент у Західній Німеччині з тенденці-

ями ревізіонізму — заступлений політикою аранжман з російською імперією, і всякий спротив політиці капітуляції є розцінюваний як „фашизм” чи „воєнне палацтво”. Розрахунок на проукраїнську концепцію німецької закордонної політики, хоча має природні дані, бо німецька нація насильно поділена і об'єднаною бути у свободі не може, як довго існує російська імперія — ССРСР —, проте ж розрахунок такий не має виглядів з причини атавістичного проросійського німецького комплексу, тотальної неполітичності німецької нації і її еліти і незмінного відношення до поневолених народів, як меншеартісних. З точки зору вільної боротьби будь-який розрахунок на Німеччину як потенційного союзника України шкідливий, бо вона скоріше лягнуватиме „обмін” з Польщею так зв. відзисканих земель за ЗУЗ, як підтримає ідею Української Самостійної Соборної Держави.

У відновленні УССД і розвалі російської тюрми народів органічно зацікавлені Туреччина, вічно загрожена російським імперіалізмом і історичним тиском Росії на Істамбул, Дарданели й увесь комплекс Середземноморський, Близького (Іран), Середнього Сходу, а теж Японія з оправданими вимогами повороту забраних Росією її територій.

Інспірований Москвою конфлікт у НАТО з приводу Кипру упаявнив політичну слабкість цього збройного альянсу без тривалого полатання міжнаціональних спорів його членів при систематичній розбудові з боку ЗСА концепції аранжман і кооперації з Москвою, а знехтуванні скріплення внутрішньої сили НАТО. Теперішня закордонна політика ЗСА міжнародними конференціями (Гельсінкі, Женева, Відень) сприяє дизінтеграції НАТО, створюючи можливість для Москви співрішати у справах теж вільної частини Європи. Кожна розв'язка проблеми Кипру, яка прийде, за вайнятком тривалого порозуміння між Атенами і Анкарою, буде виграною Москви.

(Продовження буде)

УКРАЇНА БОРЕТЬСЯ!
— ЧИ ВИ СКЛАЛИ ВАШУ ПОЖЕРТВУ
НА ФОНД ОБОРОНИ УКРАЇНИ?

Уляна Целевич

МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ У МЕХІКО

Проголошення Об'єднаними Націями Міжнародного Року Жінки і його вплив на зміну статусу жінки в світі, в її приватному й громадському житті, можна буде повністю оцінити й навітлити в майбутньому.

Пришвидчений темп життя країн, високо розвинених індустріально, та застої вікові погляди на підрядне призначення жінки притемнюють життєвий екран, на котрому відбиваються всі ідеологічні й соціальні процеси, що відбуваються серед народів світу. Широкий загаль, а часто й провідні суспільні й державні дії часто не бачуть цих змін, їх суті й багатозначности. Це можна було спостерігати на Міжнародній Жіночій Конференції в Мехіко Ситі, котра відбувалася там з ініціативи Об'єднаних Націй з 19 червня до 2 липня 1975 р.

Програмою Міжнар. Конференція Жінок у Мехіко відбувалася в двох групах. Перша — це конференція жінок, уповноважених делегатів держав-членів ОН, що репрезентували державні урядові агенції й жіночі профспілки. Вони працювали в приміщеннях міністерства закордонних справ Мехіко, у північній частині міста. Друга група або частина конференції, т. зв. „Трибуна”, — це був громадський форум для жіночих організацій і діячок, які репрезентували неконтрольовані державою жіночі організації, і її завданням було виявити громадську думку (публічну опінію) і проблеми своїх країн. Зайняття цієї частини конференції відбувалися в будинку Медичного Центру, на віддалі 35 клм. від першої, у південній частині міста.

За інформацією ексективного секретаря конференції й голови Міжнародного Року Жінки д-р Гелві Сіпіли (фінка, визначний правник-спеціаліст у матримоніальних справах та в обороні жінок), у конференції взяли участь 100 держав-членів ОН. Відмовились від участі, між ін., Ліхтенштайн, Мальта, Сінгапур, Бутан. Савді Арабія взагалі не відповіла на запрошення. Для участі в цій частині конференції прибуло 1000 делегатів, в тому 1/3 мужчин. Були між ними й міністри, дружини голів держав та відомі особистості, напр., прем'єр-міні-

стер Цейлону Бандаранейка, прем'єр-міністер Швеції Олаф Пальме, як супровідник і дорадник шведської делегації, п. Лі Су-вен — віцепрез. комітету Конгресу червоного Китаю, міністер закордонних справ Франції Жірад; дружини президентів і прем'єр-міністрів: п. Садат, дружина през. Єгипту, на чолі 70-тичленної делегації, п. Бутто з Пакистану, п. Манлей з Ямайки, п. Ліг Рабін з Ізраелю, п. Ісмельда Маркос із Філіпін, сестра Іранського шаха принцеса Ашраф Паглеви, Вільма Кастро, — дружина міністра оборони червоної Куби, та ін. Найбільшу на конференції американську делегацію (34 члени) очолювали Даніель Паркер, голова агенції для Міжнародного Розвитку, і Патріція Гутар — репрезентантка ЗСА до ОН в комісії для статусу жінок.

Делегацію Української ССР очолювала Ольга Юрїївна Павшук, заступник так зв. міністра юстиції УССР, а членами делегації були: колгоспниця й орденоносець Ніна Ів. Склярєнко, Ліна Мих. Карпенко, проф. Львівського мед. інституту, Михайло Мих. Білоусов — секретар так зв. міністерства зв'язків УССР із закордонном, та А. Д. Бутейко — уповноважений міністер і дорадник делегації... Крім них, була велика делегація СССР, включно з Валентиною Терешковою, сов. астронавткою. Повного складу цієї делегації я не одержала.

Працю обох конференцій покривали 32 телевізійних і 27 радіостанцій та 245 пресових і фільмових репортерів різних країн світу.

Ділову частину Мехіканської Міжнар. Жіночої Конференції відкрила п. Сіпіла, підкреслюючи її завдання: опрацювати 10-тирічний плян дії для покращення становища жінки в державі і суспільстві та праці для піднесення рівноправности, добробуту й миру в світі. На її також пропозицію президентом конференції через аклямацію обрано мексиканця д-ра Педро Осда Паллада та 46 віцепрезидентів: 11 з Африки, 10 з Азії, 6 із Східної Європи (Болгарія, Польща, Схід. Німеччина, Україна, СССР і Югославія), 9 із Південної Америки та 10 із Зах. Європи, куди були включені й Канада та Америка.

Офіційно відкрив конференцію ген. секретар ОН Курт Вальдгайм промовою, в котрій підкреслив, що поступ, добробут і мир у світі залежать від гармонійної співпраці жінок і чоловіків. Другою привітальною промовою було слово Люїса Ечеверії, президента Мехіко. Він закликав мужчин і жінок спільно боротися проти всіх форм взаємного неприязного наставлення до себе й проти поневолення вдома, при праці, в народі й між народами. Його промову прийняли овацією.

Програми обох частин конференції були складені так, щоб делегати розглядали проблеми, не пов'язані з будь-якими конкретними територіями чи національними питаннями(!). І в такому дусі конференція розпочала працю. Але окремі вузькі проблеми, не існуючі загально у всіх країнах (торгівля людьми, многоженство чи феодалний устрій держав Азії й Африки, різний рівень культур, тощо), не могли переважити пекучих національних проблем, що існують у Сх. Європі під советами, і взагалі справи комуно-московського імперіялізму й колоніалізму та підривних актів комуністичної політики, спрямованої на знищення вільних національних держав і народів. Ці питання висунули, між ін., у своїх промовах п-і Садат з Єгипту, п. Рабін з Ізраелю, д-р Шірлі Самершільд із Англії та п. Рейд із Австралії. Все ж таки, конференція проходила спокійно й офіційно за пляном, тому — з її фальшивою чемністю й езопівсько-дипломатичною мовою, стала менше цікавою та малонадійною...

Друга частина конференції делегаток неурядових і недержавних жіночих організацій та діячок, так зв. „Трибуна“, в котрій узяли участь 3.500 делегаток з цього світу, відбувалась окремо. Вступні формальності і покликання президії провела п. Мілдред Персінгер, голова комісії для підготовки конференції „Трибуни“, а відкрила її офіційно також п. Сіпіла. Вступну промову виголосила дружина президента Мехіко п. Марія Естера Ечеверія, яскраво підкреслюючи нову ролю жінки: в світлі розуміння до прогресу правної охорони та взаємної універсальної солідарності — жінки усвідомлюють, що досягнення цілей, котрі вони ставлять, є їхньою справою, від них самих залежною, і загальною справою людства.

Конференція проходила двома сесіями рів-

ночасно, у формі панелів на різні теми. Напр., „Будова людської спільноти на засаді рівності, поступу і миру“, „Жінка — будівничий третього світу“ (Африки), „Жінка в світлі культур“, „Підхід до процесів формації й соціалізації“, „Становище жінки в світлі права“, „Жінка і проблема розвитку міста й села“, „Здоров'я й відживлення“, „Жінка і праця“, „Освіта“, „Населення і плянована кількість членів родини“, „Родина“, „Мир і роззброєння...“

Тому, що обговорення тем відбувалося панелями, були допущені запити й дискусія. Це дало змогу українським делегатам із вільного

Микола Щербак

У К Р А Ї Н А

*„України далекої,
Може, вже немає...“*

Т. Шевченко

*У далеких дрогах, що тонуть в туманах,
У містах велелюдних, де в турботі живеш,
Часом вирине думка, що Ти — це омана,
Що Тебе вже й немає за вихром пожеж,*

*Що Ти спопелилась, згоріла, зітліла
У війнах і в грозах, і лежить як німа,
Вкрита саваном білим, земля чорнотіла,
Розшматована, в ранах — аж холод прйма!*

*Ти живеш за морями, як пісня віків!
Ти гримши, Україно, в походах покари,
Ти промінишся ланом, що житом зацвіє!
Аж здригається серце, — та це лиш примари!*

*То я бачу Тебе на широких майдані
В синьо-жовтих прапорах, — душа не вмира!
Як ідеши Ти сувора, в нестримнім жаданні,
Як шумиши, наче повінь Славути-Дніпра!*

*Як хвилює Твій степ, на простори багатий,
Що із бурею любить шаліючу гру,
Як течуть бистринсю потоки в Карпатах
І гаряча смола у сосновім бору,*

*То ввижаєшся Ти в снігову хуртовину
З автоматом, що креше метіль возневу!
Україно моя! Я Тебе до загину
Отакую збережу — непокірну, живу!*

світу виступити з проблемами української жінки й поневолення українського народу. В п'ятницю 20 червня на сесії „Трибуни“, під час розгляду теми „Жінка на тлі культур“, (сесією провадила відома феміністка Беті Фріден) винула справа дискримінації і переслідування жінок. Делегатка США Америки Камілія Смородська підтримала в дискусії питання дискримінації й переслідування, ставлячи за приклад жінок-політв'язнів Чиле, Болівії та в Україні. Її ствердження згодом намагалися заперечити представники ССРСР. Дальші зударі большевицької делегації з делегацією українських жінок з вільного світу мали місце на понеділковій сесії. І так, при темі „Жінка в світлі права“, на панелі, що його вела п. Рукмі Мудіямо, сестра єгипетського президента Садата, а панелістами були п. Р. Клосен (Америка) й п. Л. Ліль (Мехіко), в гострій формі поставлено питання інтерпретації права, як засобу незаконних покарань. І знову п. Смородська висунула питання становища жінок-політв'язнів у Чиле, Болівії та в Україні, підкреслюючи потребу інтервенції в їх справі. Після цього дискусіантки атакували дискримінацію, расизм, колоніалізм і „беззаконня держав“ (передусім Америки!), за потребу роззброєння. Різким контрастом до того був виступ Голови Управи Об'єднання Жінок ОЧСУ, Уляни Целевич, котра заявила, що виступає як заступник голови СФУЖО, та є головою Комісії Оборони Прав Людини при тій організації. Дякуючи за скликання конференції „Трибуни“ від імени жіночих організацій, котрі репрезентує, і покликаючись на слова провідника панелю „говорити про свої справи“, — вона ствердила, що українська жінка і весь український народ поневолені й примусово впроваджені до складу ССРСР, де силою Україну тримають; що український народ хоче бути вільним у своїй державі, за що вже заплатив життям 11-ти мільйонів свого населення, але цього бажання і права він ніколи не зречеться; що уряд ССРСР провадив і продовжує арештовувати українських інтелектуалістів, а від 1969 р., та акція набрала алярмуючих розмірів. Промовця сказала, що серед жертв і переслідуваних советським терором є багато жінок і дітей: „Чи має право уряд і поліція змушувати жінку й родину зрікатися свого чоловіка й розводитися з ним тому, що він політ-

в'язень? Хто має право накидати-наказувати людині, з ким вона не сміє одружуватися? Хто має право карати дитину й принижувати її в суспільстві тому, що її батько або мати люблять Україну й за неї караються?! Це злочини проти людської гідності! Я прошу присутніх на цій конференції, — говорила п. Целевич, — підтримати мене й делегацію вільних українських організацій в нашому апелі до президії конференції інтевеніювати перед советським урядом за звільнення українських жінок і всіх політичних в'язнів ССРСР!“ — Виступ був підтриманий гучними оплесками, а по закінченні сесії представниці Мехіко, Бразилії, Англії, Німеччини й Бельгії в особистій зустрічі висловили п. Целевич свої симпатії і приязнь. Три члени советської делегації пробували протестувати проти цього виступу, а Людміла Балаховская заявила, що ця представниця українок не має права говорити, бо вона в Україні не живе.

Сутички із советською делегацією продовжувались і в наступних днях. На панелі на тему „Жінка і праця“, в якому брала участь і представниця ССРСР, прохала слова п. Ольга Завєруха, голова Об'єднання Жінок ЛВУ, але до слова не допустили. Добитися слова пощастило студентці Галині Климук (член ТУСМ-у і ОЖ ОЧСУ). Вона поставила питання, чому в ССРСР примушують жінок і молодь виїздити на будівельні важкі роботи в Азію, напр., на будову „Вам-у“, коли теоретично „в ССРСР людина має вільний вибір місця життя і праці“... Відповіді вона не одержала.

Дня 25 червня відбулася пресова конференція української делегації з вільного світу, в котрій взяли участь багато кореспондентів різних світових видавництв, радіо й телевізії. Пресконференцією провадив голова укр. делегації А. Семотюк, а давали відповіді п. М. Бек, п. Хр. Ісаїв й У. Целевич. Советський представник поставив питання, чи українці за кордоном роблять заходи для звільнення в'язнів і до котрих держав у цій справі вони зверталися? Відповідаючи, У. Целевич сказала, що старання є і будуть перед урядами Америки й Канади та батьох інших країн, де українці поселені, та що йдеться не тільки про звільнення, але й про повернення в'язнів і засланців на Україну і привернення їм усіх конституційних прав.

Під кінець пресконференції було проголоше-

но голодівку жінок української делегації на знак солідарности з українськими політичними в'язнями та усім українським народом, який бореться за своє визволення і вихід зі складу ССРСР. Того ж дня о год. 3:45 по пол. на площі перед входом до будинку конференції „Трибуна” українські жінки вивісили великий транспарент з написом англійською і еспанською мовами: „Голодовий страйк. Допоможіть українським жінкам, які караються в тюрмах ССРСР!” Крім того, при вході до будинку роздавано багатий інформаційний матеріал: — брошури й летючки різних гром. к-тів й організацій в оборону політв'язнів і англо- і еспаномовний тексти „Апелю” Об'єднання Жінок до президії „Трибуни” за підписом Головних Управ ОЖ Америки, Канади, Англії й Аргентини, передрук „Конгресового Рекорду” Америки про українських жінок, політв'язнів ССРСР, англомовний передрук сторінки ОЖ ЛВУ до Міжнародного Року Жінки з „Гомону України”, текст „Жінки у визвольній боротьбі України” („Ля Мужер...”, видання Аргентини), „Українські жінки у советських тюрмах” („Смолоскип”), „Майте серце” (Об'єднаний Комітет Жін. Організацій Нью Йорку), „Голос жінок із советських концтаборів” („Смолоскип”), „Жінки-політв'язні ССРСР” (США й Комітет оборони советських політв'язнів), та ін. підручні матеріали. Учасники конференції й прохожа публіка швидко розібрали до 40.000 примірників цієї літератури. Багато кореспондентів і прохожих просили про додаткові інтерв'ю й інформації.

Голодова демонстрація українських жінок викликала дуже прихильну реакцію преси, радіо й телевізії та учасників конференції, а серед большевиків — розгубленість і подразнення. Їхні делегати метушилися, намагалися переконувати членів інших делегацій, що демонстранти — це платні агенти Америки та інших капіталістичних країн, а всю літературу для них приготували „палії війни”, спричинники міжнародних інтриг і непорозумінь... Але там советчикам ніхто не вірив.

Українська проблема, українські жінки-політв'язні в ССРСР й акція українських жінок в їхній обороні стали головною темою дня і найновіших вісток на перших сторінках мекіканських і світових газет, радіо й телевізії. Згада-ти хоча б такі мекіканські газети, як „Ель Уні-

версаль”, „Ель Соль де Мехіко”, „Ля вос насіон” тижневик „Імпакто”, теж офіціоз конференції „Хілонен”... Мекіканські радіо-і телевізійні станції приділили дуже багато уваги й коментарів справі голодової демонстрації українських жінок і ситуації в окупованій Україні. Замітний був також відгомін цих подій у Мехіко-Ситі, на радіо й телевізії, а також і в інших країнах Північної й Південної Америки, Європи, навіть Японії й Китаю.

В загальному, голодова демонстрація українських жінок пройшла вповні успішно, справно, й без перешкод (не згадуючи про сам голод і про зливний дощ). Уважлива мекіканська поліція наглядала за порядком. Окреме признання і подяка належить нашим мекіканським приятелям з кол. співпрацюючих з АБН, як ось проф. Герреро та проф. Р. Родрігез, за їхню опіку і допомогу, за забезпечення демонстранток коцями та обслугову автами.

Прикрістю в цій важливій акції можна вважати хіба те, що на прибіл. 30 осіб української делегації в Мехіко тільки 10 жінок взяли участь у голодівці. Інші ж уважали це „зайвим”, мовляв, маємо „важливіші” завдання, як ось презентація, преса...

В голодовій демонстрації взяли участь пані: Маруся Бек (СФУЖО), Дарія Степаняк (ОЖ ОЧСУ), Уляна Целевич (ОЖ ОЧСУ), Ольга Заверуха (ОЖ ЛВУ), Іванна Остафійчук (ОЖ ЛВУ), Валентина Мушинська (Зол. Хрест), Стефанія Букшована (ОДВУ), Галина й Роксоляна Климуки (ОЖ ОЧСУ й ТУСМ), Наталія Хомут (ОЖ ОЧСУ) й американка з Детройту Дороти Фіцпатрик. Другого дня долучилась до акції також п. Марія Душник (УНСоюз).

Голодівку закінчено в п'ятницю 27 червня о год. 3:15 по пол. відспіванням українського національного гимну і звиненням транспаранту. Акт закінчення голодівки був передаваний телевізійними станціями Мехіко й Америки.

На окрему згадку заслуговує факт, що 25 червня делегація українських жіночих організацій на чолі з п. Марусею Бек — головою комісії Року Української Жінки СФУЖО, вручила президентові Міжнар. Конференції Року Жінки ОН Педрові Оседо меморандум-апелю до учасників ОН-конференції в справі жінок-політв'язнів. Він прихильно прийняв делегацію і запевнив, що передасть наше звернення ген. секре-

тареві ОН та шкодував, що не може воно бути предметом нарад конференції, бо до цього потрібно офіційного внеску котроїсь державної делегації.

Слід відмітити і виступ на сесії цієї конференції п. Ф. Жірод, репрезентантки Франції. Вона заявила, що для неї було б принижуючим, коли б вона, як жінка, не виступила в обороні українських жінок.

Замітний і вдалий був виступ делегатки ОЖ ЛВУ з Канади п. Іванни Остафійчук. Виступаючи в дискусії на сесії „Трибуни” на тему проблематики харчів і їхньої відживної вартості, вона ствердила, що советський режим планоно і злонавмисне вдається до жорстокого і злочинного обмеження харчів і їх відживної вартості, як політичного засобу супроти своїх опозиційних елементів — політичних в'язнів і засланих на примусову працю в концтаборах, для їх психічного й фізичного заламання, а то й знищення. Як приклад, подала штучний голод в Україні 1932 — 1933 року. Вона закликала конференцію винести міжнародні постанови і резолюції, котрі забороняли б уживати харчовий засіб, як політичний інструмент для підкорення й поневолення.

Наступного дня, після пресконференції української делегації, мала свою пресконференцію також советська делегація, на котрій виступали, м. ін., Ол. Білукова, секретар центр. к-ту торгів, Ольга Павшукова, як „міністр справедливості Української ССР”, Вал. Рогова, заступниця міністра освіти ССР, д-р Ніна Мануїлова, проф. мед. інституту. За їхніми інформаціями, в ССР „всьо харашо”: немає проблем, ні класових, ні жодних інших, економіка стабільна, немає безробіття... В дискусії на цій пресконференції взяла участь Галина Климук. Вона заявила, що відносно советської економіки нам у вільному світі доволі неясно, бо сов. „рубль” на міжнародному монетарному ринку взагалі не нотований. Тим часом, ми є свідками масового закупу — на кредит! — совстами американської пшениці й перепродажі її по багато вищій ціні іншим потребуючим країнам... Відповідь советської делегації була, що про закуп пшениці їм нічого не відомо... Щодо питання безробіття в ССР, то, — заявила Г. Климук, — проблему праці трактують большевики, як засіб політичної ди-

скримінації, напр., позбавили праці Раісу Мороз, дружину засудженого українського історика Валентина Мороза. Відповідь була, що вона, мовляв, сама „не хоче працювати”... Ці питання спричиняли очевидний клопіт советським аранжерам конференції, мужчини безцеремонно підбігали до жінок і підказували їм відповіді.

Підсумовуючи, треба ствердити, що обсерватори в своїх коментарях до Міжнародної Жіночої Конференції в Мехіко не знаходять у її наслідках позитивної розв'язки жодних проблем і скептично дивляться на прийнятий так зв. 10-тирічний плян, що мав би виявитись у 219-ти різних проблемах і справах, задокументованих на 49 стор. друку. Советському Союзові, ініціаторові Міжнародного Року Жінки, також не вдалось переконати на Мехіканській конференції жіноцтва різних країн світу, що найкраще й вільне життя, де немає жодних проблем — це буцімто в ССР... Коли напр., Терешкова вихвалялася своїми успіхами першої жінки-космонавтки, то представниці так зв. 3-го світу питались, а як у неї з її родинними справами?.. (Вони кепські).

З української точки зору треба ствердити також, що участь української жіночої делегації з вільного світу була не тільки корисною, але й конче потрібною. Десятки тисяч примірників поширеної інформаційної літератури, особисті зустрічі і знайомства, голодова демонстрація, як вияв солідарности з політв'язнями й усім українським народом, зустріч при склянці кави і солодким, що її підготував Союз Українок Америки в кіоску скромної української виставки фотодокументів про українських жінок-політв'язнів, літератури й зразків укр. народного мистецтва, при співпраці ОЖ ОЧСУ; важлива участь у дискусіях і полеміка із советськими делегатами, — все це яскраво продемонструвало перед лицем світу, що Україна поневолена, але змагається за своє звільнення, та що делегація Української ССР не репрезентує українського народу.

До складу українських жіночих організацій у вільному світі на конференції в Мехіко входили: п. Процюк і Марія Бек — СФУЖО, Уляна Целевич, Дарія Степаняк, сестри Галина й Роксоляна Климук, Наталія Хомут — ОЖ ОЧСУ, Ольга Заверуха, Іванна Остафійчук — ОЖ

Леонід Полтава

ОБЦЯНКИ І ПРИНЦИПИ

Як повноправні американські громадяни, трудівники і платники податків, ми маємо не тільки право, а й почесний обов'язок брати активну участь у виборах керівників на провідні становища у країні.

Голоси українців та приналежних до інших спільнот національних середовищ лише із самої Європи — могли б мати якщо не вирішальний, то важливий вплив на вибори, зокрема до Конгресу.

Під час наступних виборів інформуймо своїх кандидатів до законодавчих органів федерального Уряду чи стейтських і ін. властей про становище в поневоленій Україні, про змагання

українського народу проти колонізатора в ХХ сторіччі — Москви, проти новочасної Московської імперії, що прикривається фігювим листочком так зв. комунізму; інформуймо про наше тотальне заперечення так зв. мирової Конференції в Гельсінкі, де Захід підписав для Москви хоча не формальне, а все ж зобов'язання визнавати накинені збройною силою по Другій світовій війні кордони у Східній і Центральній Європі. Про багато подібних справ і проблем ми мали б повідомляти своїх кандидатів на сенаторів і конгресменів та запитувати їхню думку в цих справах, заки вирішити, чи вони варті наших голосів.

ЛВУ, Марія Квітковська, Валентина Мушинська — Золотий Хрест, Стефанія Букшована — ОДВУ, Каміля Смородська, п. Ставнича — СУА, Богданна Чума, Христина Ісаїв — професіоналістки та п. Гнатишин з Канади. У складі австралійської делегації була п. Верещак. Українську пресу репрезентували: мгр. Уляна Дячук — „Свобода”, Роман Чайковський — „Свобода”, Марія Душник — „Український кварталник”, Галина Лозинська — „Гомін України” й Комітет В. Мороза, Марія Зарицька з Детройту — „Смолоскип” та Марта Стернюк й Ст. Шепарович з Аргентини — „Смолоскип”.

Треба зазначити також, що у складі української делегації існували різниці поглядів і підходу до проблем і тактики молодших і старших членів делегації, чого не вдалось вирівняти. За винятком делегаток ОЖ ОЧСУ й ЛВУ, усі інші мали пресові картки вступу на обидві конференції, ОН і „Трибуни”, що й було причиною до натяку, мовляв, вони буцімто мають „важніші” завдання й обов'язки...

Поминаючи на боці все дрібне й менше важне, в загальному можна ствердити, що участь делегації українських жіночих організацій у конференції в Мехіко була успішною й корисною та була великим вкладом в справу оборони української жінки-політв'язня й українського народу, який бореться за своє визволення.

У кінці липня 1975 р. члени американського Конгресу одержали від Депаратменту оборони фактичні дані про сучасний баянс всенної потуги Америки (ЗСА), СССР та комуністичного Китаю. Ці відомості виявляють, що Америка вже почала відставати в деяких видах зброєння від Советського Союзу в той час, коли Москва, відриваючи в робітників і колгоспників мізерний шматок хліба, посилено, як ще ніколи, озброюється. Все це тоді, коли на поклик Брежнєва представники Вільного Світу підписали в Гельсінкі „мир”, з допомогою якого Москва може вільно перекинути великі збройні частини на комуно-китайський кордон. — адже Захід погодився на окупацію Сов.Союзом великої частини Європи, а коли погодився, то немає чого воювати. Цей же вільний Захід, зокрема Канада і ЗСА, продали Москві й цього року мільйони й мільйони тонн хліба, а ми — платники податків — маємо ще дорожче платити за хліб та всі борошняні вироби, і так непосередньо... підготовувати комуністичних змовників і людоморів.

Під час майбутніх виборів прилюдно запитуємо кандидатів, що вони думають про те, що СССР тримає під рушницею 4 мільйони 200 тисяч вояків, а ЗСА тільки 2 млн. 100 тисяч вояків? (червоний Китай має 3 млн. вояків).

Питаємо: чому СССР вже має 1,590 міжконтинентальних ракет із бойовими головками, а ЗСА почали відставати, бо тепер мають лише

1,054 ракети такого типу? Чому ЗСА, які тепер вели перед у всьому світі, мають нині 656 ракет для вистрілювання з підводних човнів, а СРСР має 700 і пришвидчено їх продукує? Чому СРСР має 40,000 танків, а ЗСА лише 9,000? (навіть червоний Китай вже має 1,000 танків). Або чому ЗСА мають тільки 175 модерних літаконосців-кораблів, а СРСР має вже 220 і ще нові будуються, в тому й над Чорним морем, на українській території (а „УС-СР” не має власної армії і флоту). Питаймо наших майбутніх сенаторів і конгресменів, чому Америка має тепер тільки 75 атакуючих підводних човнів, у той час, коли Москва має вже 150, і навіть відсталий покищо комуністичний Китай — у озброєнні, не лише в господарстві — має їх уже 65?

Лише в кількості стратегічних бомбардувальників, гелікоптерів і тактичних військових літаків ЗСА мають певну перевагу над московською імперією, та й чи це надовго, при поспішному озброєнні Москви і при постійному намаганні Конгресу утяти фонди на оборону великої Американської Держави? (Всі дані — за „Інк”, Ауг. 5/75, Н. Й. — переказ одержаних Конгресом інформацій про стан оборони, 1975 р.).

Передвиборчі заповнення, мовляв, „Ай лайк Юкрейн” („Я люблю Україну”), приємні, але вони можуть бути важливими для дітей. Кандидатів у майбутніх виборах треба питати, в першу чергу, чи вони люблять свою власну Американську Державу, і тоді — чому Конгрес допускається зменшення безздатної сили Америки та чи даний кандидат буде добиватися її збільшення?

І другим важливим запитом до кандидата з нашого боку може бути запитання, чи він чув і що він знає, напр., про Нескореного Валентина Мороза і інших політв'язнів? У В. Морозі, як у краплинці чистої роси, відбилися усі проблеми не тільки України, а й усього поневоленого Москвою Сходу Європи і взагалі всіх Поневоленних Націй.

А третім нашим важливим запитанням могло б бути таке: „Чи вірите у принципи Вашингтона й Лінкольна?” Їхні принципи — це фундамент Америки і всього Вільного Світу. Хто в них вірить і здійснює чи буде на практиці

їх здійснювати, той допоможе зліквідувати розпоношений світ неволі у формі СРСР і взагалі комунізму.

У майбутніх президентських та ін. виборах в 1976 році, в році Ювілею Американської Держави — активізуймо нашу масову й організовану участь у виборах. Вийдім на поверхню виборчого моря як організована українська сила — для добра самої Америки, Вільного Світу і для пришвидчення дня свободи для всіх поневоленних.

ІЗ КОМУНІКАТУ ДІЛОВОГО КОМІТЕТУ БУДОВИ ПАМ'ЯТНИКА ЛЕСІ УКРАЇНКИ В ТОРОНТІ

Згідно з ухвалою Конгресу КУК в 1971 р. для вшанування 100-річчя з дня народження Лесі Українки, нашої найвизначнішої поетеси, борця за волю і права українського народу — рішено спорудити пам'ятник Лесі Українці в Канаді, в місті Торонті. Для виконання цього діла обрано Діловий Комітет, який очолила п-і інж. Леоніда Вертипорох.

Всі народи світу звеличують і увіковічують своїх визначних письменників, мислителів і героїв тривалими пам'ятниками. Тарас Шевченко і Леся Українка своїм вогненным словом причинилися до розбудження українського народу.

Проект пам'ятника Лесі Українки виготовив мистець-скульптор Михайло Черешньовський. Саме в цьому Міжнародному Році Жінки і Української Жінки пам'ятник буде готовий до відкриття, яке відбудеться в неділю 19 жовтня 1975 р. в Гай Парку в Торонті, попереджене в суботу 18 жовтня Святковим Вечором, з мистецькою програмою й вечерею, для вшанування Лесі Українки.

Для збирання фондів на будову пам'ятника ми розіслали збіркові листи до жіночих організацій та прохання про пожертви — до українських кредитівок, фінансових і професійних установ. Ми щоміщували в українській пресі дві листи пожертв.

Тому, що ціни стало йдуть вгору — нам ще не вистачає цілої суми, — просимо щедрих пожертв для довершення цього престижного діла, що спричиниться не лише до вшанування Лесі Українки, а й для поширення українського імені в Канаді.

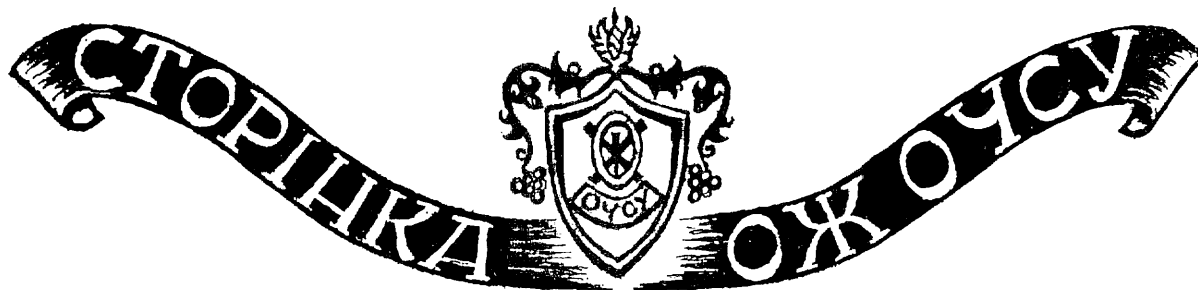
Пожертви просимо висилати на адресу касирки Анни Рурік:

Lesia Ukrainka Monument Fund
c/o Mrs. Anna Ruryk
3025 Queen Frederica Dr. Apt. 1205
Mississauga, Ont. Canada L4Y 3A1

За Управу:

Інж. Леоніда Вертипорох
(голова)

Д-р Зоя Плітас
(секретар)

Софія Наумович

„МОСКВА СЛЪОЗАМ НЕ ВІРИТЬ!..“

Невелике застосування має у нас дуже стара грецька приказка: „Боюся данайців, навіть з дарами!“ („Тімео Данаос ет дона ферентес“). Зате широко розпаношилася інша, яка має всі ознаки рабськості: „Москва слъозам не вірить...“

Обидві приказки стосуються міжнародніх взаємин, дарма, що перша зродилася в героїчну епоху, коли Греція не підпала ще під владу Риму, а друга — в добу Великої Руїни України, коли козацькі нащадки думали, — своєю слухняністю і співпрацею з наїзником, — виплакати, „заслужити“ собі якісь привілеї. Зазнавши замість них кривди, вони, врешті, доглубалися, що віднощданчі слъози не допоможуть у змагу з Москвою. Та все ж якогось іншого клича, заклик до боротьби не знайшли вони впродовж усього 19 ст., хоча Шевченкова творчість гриміла ними. Вони шукали іншого, „мирного“ виходу, й урешті, під впливом Драгоманова і соціалістів, їхній патріотизм виродився у розпливчате обожнювання якогось мітичного „людства“, яке мало б, у якомусь далекому майбутньому, складатися з вільних народів. Проте, нікому з ідеологів не впало на думку запитати народів-робовласників, чи вони готові звільнити окуповані країни й підкорені народи, — в ім'я того гарного ідеалу! Вони вірили „лібералам“ на слово і навіть не зауважували, що всі ці гарні словечка про „людство“, „робітничу клясу“, „визволення від тиранії“, — були таким же засобом московських соціалістів, як дика помста Петра 1-го, чи підступне зруйнування Січі за Катерини 2-ої.

Застережливі голоси: Івана Франка з його критикою марксизму, Лесі Українки з про-

роцтвами Кассандри та Миколи Міхновського з його візією „Самостійної України“, — були голосами в пустелі. Навіть коли революція 1917 р. дала нагоду для повстання, — наші „мирні“ політики дали лили слъози петицій, делегацій і запевнень про розпущення війська, — ні в гадці не маючи боротися, „добуватися батьківщини“...

Брутальна московська навала врешті отямилася, хоч пізно, наших утопістів, що, зайняті „людством“, забули про націю. Комусь раптом пригадалися заходи Міхновського для організації війська, розпачливо боронили столиці „Полуботківці“, вийшли у бій, голіруч, Крутянці, відбувся славний Зимовий похід... Ця пізня героїка врятувала, щоправда, честь нації, але щойно привернена державність знову впала...

Гурт непідкорених подався на західні українські землі, між ними й Дмитро Донцов, якому пощастило, краще як Міхновському, знайти широке відлуння серед земляків. Його ідея націоналізму — з одного боку, та відкрита ненависть до ворога нашої волі й державности, щойно відкрита в творчості Лесі Українки — з другого, захопили і переродили народ „гречкосіів“ у свідому своїх домагань націю.

Покоління тридцятих років зробило висновки з програної війни: з Москвою треба битися, не миритися!

Це переродження „жахлів“ смертельно налякало большевицьку Москву, бож ідеї націоналізму швидко перекинулися на східні терени — ще недавні місця Визвольних Змагань, які запліднили молоде покоління своєрідними талантами. Прозирлива Москва скупала в крові „розстріляне Відродження“, а на Захід вис-

лала скритовбивць, щоб обезголовити динамічний національний рух революції. Ці злочини, серед них і штучний голод чорноземної України, — викликали святий гнів у справжніх патріотів, як теж і глибоке переконання, що з Москвою не сміє бути ніякого компромісу.

Показником цих настроїв була Друга світова війна, коли маси бійців у ненависних московських шинелях здавалися в полон, коли цивільне населення користувалося втечею через проламану залізну завісу й коли вся молодь Західної України вхопилася за зброю, хто в УПА, хто в Дивізії, хто ще в інших формаціях. Де тільки траплялася нагода — українські збройні сили проголошували самостійність на кожному клаптику Української Землі: на Закарпатті 1938 р., у Галичині — 1941 р., а Похідні Групи збиралися її проголосити в столиці України. Під кінець війни зброю треба було звернути рівночасно на два фронти й цим знову врятовано національну честь, але Україні ще й цим разом не судилося визволитися.

Захід допоміг не поневоленим народам, але їхньому московському катові та ще й у додатку „великодушно” подарував москалям половину Європи... Але тут поневолені народи дістали нових союзників — сателітів, а „холодна війна” зродила нові надії. Падіння Сталіна спричинило сповидну „відлигу” й сателіти почали домагатися „соціалізму з людським обличчям”, а „республіки” ССРСР — здійснення конституції. В усіх східних країнах помітне було культурне відродження, зокрема ж в Україні з шести- і семидесятниками. „Мирне співіснування” зумовило розвиток туризму та всіляких обмінів, чи пак обманів з московського боку. Бо ж до ССРСР багаті туристи везли девізи, а „корисні ідіоти” розхвалювали московський „прогрес”. Натомість, москалі, крім хмар шпигунів, висилали мистецькі сирени, що „песнею і пляскою” баламутили наївних. Пересіяні кризь густе кагебівське сито українські мистці дістали відповідні „доручення”. „Бригада Колосової” мало не викликала кризи серед української громади, бо ж завжди знаходяться сантиментальні душі, в яких роблена „задушевність” викликає оті сльози, яким Москва не вірить, але ціну їм знає, бо ж вони послаблюють інстинкт самозбереження.

Проте, український туризм до УСССР відбився рекошетом: навіть довгими роками дурманені „прогресисти” почали прозрівати після „прогульок” в Україну, а інтелігентна молодь уміла протиставити красу українських краєвидів — розговірній московській мові по містах і вже навіть селах України. Вона зробила відповідні висновки з побуту в „республіці”... Тому й провал із закличками „на рідину”...

Москві не залишилося ніщо інше, як азійський канчук, що ним вона зручно від віків володіє. Початок 70-их років приніс посилене витереблювання української культури і рафіноване винищування української інтелігенції. Погроми, запроторення, тюрми і заслання доповнили москалі найновішим винаходом: божевільнями з тими ж методами, що й у тюрмах і кацетах — брудом, голодом, спрагою і моральними та старими, як сама Москва, фізичними тортурами.

Одного тільки не передбачили спеці від катувань, а саме того, що в часах модерних засобів уже не можна злочинів покрити мовчанкою так, як штучний голод у 30-их роках. Зокрема ж, завдяки жидам, які масово „вибирають волю” та мають доступ до преси, радіо і телевізії, де вони переконливо вияснюють довірливим людям Заходу, що таке „соціалізм” у руках московського дикуна. Жидівські політв'язні перші проламали змову мовчанки щодо національної політики в ССРСР. Уперше Захід дізнався, що москалі переслідують у першу чергу не „лібералів”, але „нацменів”, зокрема ж українців і жидів, намагаючися їх русифікувати ще в більшій мірі як кавказькі й азійські народи. Захід довідується про це в час, коли маленькі африканські племена всамостійнюються! Пора йому зробити логічний висновок, що ССРСР — це остання колоніяльна імперія!

„Неловко” стало москалям, тому вони почали шукати протизаходів. Вони швидко знайшлися: вслід за жидами почали появлятися на Заході „видворені” москалі з жінками, дітьми, валізами й ... архівами. Їхнє завдання ясне: заперечити будь-яке переслідування „нацменшин”, бо ж терплять усі, а в першу чергу „великий російський народ”. А він же „християнський” і „геніяльний”, та ще й до того йому призначено „врятувати світ”. Це йо-

„УКРАЇНА — ЕНЦИКЛОПЕДІЯ ДЛЯ МОЛОДІ“

(Видання Православного Сестрицтва УПЦ)

З преси довідуємось, що найпізніше 1976 р. появиться англomовне видання названої в наголовку книжки, яке, хоч не буде дослівним передруком та перекладом першого видання, буде таки базоване на тому першому. В „Свободі” ч. 76 з 1974 р. закликається кожного, хто має якісь зауваження, побажання чи поради, писати про це. Користаючися з такого заклику — подаємо й свої думки.

В першу чергу, вітаємо надзвичайну сміливість Православних Сестриць, які взяли на себе таке, здавалося б тяжке, може й неспосильне для них завдання: Енциклопедія!.. Однак, не збираємось входити в дискусію на цю тему, бажаємо лише їм Божої помочі в доброму задумі. Однак...

Сама назва: чи не загірка вона для такого стислого довідника? (Слово „довідник” вжите в самій книзі на 5-ій сторінці). Книжка дає лише неповну уяву про Україну („уяву” — знай-

го „священна місія” й тому Захід повинен допомогти йому збудувати непередрішенську „Святу Расю”... Очевидно, про національні питання при тому не говориться, а на несміливі запити українців (і таке, на жаль, буває) москалі відповідають тією ж фразою, яка вже раз їм таку велику прислугу зробила 1917 року: „Спершу треба повалити комунізм (тоді царат), а тоді вже...”. І коли наївним українцям ще неясно і вони навіть запрошують цих „дисидентів” „звеличати” імпрезу, то вони там „задушевно” розказують відомі речі з „Українського вісника”, додаючи, що цей, чи той українець їхній найкращий „друг”, як, наприклад, „марксист”... Плющ. Адже ж вони „разом терпіли”, забуваючи додати, що один при бюрку на „шарашці”, а другий у божевільні, що один прибув на Захід свіженький, рожевенький, а другого, „скатованого до аморфної маси” — тримають у цементовій холодильні... .

І тут варто б українцям застосувати до обставин стару грецьку приказку: „Не довіряй москалеві, навіть, коли в них „бабка-українка!” Їхні слова — отрута, а дари — підступні троянські коні!..

демо в одній рецензії покійної проф. Наталії Полонської-Василенко)? Тож, чи не краще було б переназвати ту „енциклопедію” на „Англomовний скорочений довідник про Україну”? Ми переконані, що не всі працівники пера, які досить напрацюються над тією книжкою, будуть мати повне задоволення з кінцевого висліді своєї праці, так само, як не був би задоволений кожний, хто ризикнув би укласти енциклопедію в книжку на 260 сторінок, з яких половина відпадає на знімки, ілюстрації, мапи та інші. Правда, з цього виходить, що не було б великої прогалини в наших літературних скарбах, коли б такий довідник і не появился, бо маємо досить інформаційних книжок, енциклопедій, з яких бажаючи могли б черпати потрібні їм знання про Україну. Однак, маємо підставу припускати, що заплановане англomовне видання буде, і що воно в основному базуватися буде на першому, яке ми вже знаємо. Тому й зауваги наші будуть стосуватися того першого українського видання, бо докладного проєкту проєктованого другого — ми ще не знаємо та мабуть і не будемо знати аж до появи його в світ.

Конкретні зауваги:

1. На мапі „Адміністративний поділ УРСР” (ст. 10) назву „Каза~~К~~ська” треба виправити на „Каза~~Х~~ська”. Для чого нам добровільна русифікація?

2. „Бог”, „Буг”, „Південний Буг” (ст. 20, 21) чи „Західній (?) Буг” (ст. 236) це назва, гадаємо, однієї, тієї самої ріки, тому й назва мала б бути одна. Те саме можна сказати й про лиман: „Дніпро-БОзький”, чи „Дніпро-БУзький”? (ст. 13, 14).

3. У Винниці знайдено не „понад 1.000”, а близько 10.000 трупів (9.432) закатованих більшовиками українських людей, і не за якийсь там спротив, а просто порядком плянового геноциду — фізичного винищення Української Нації (ст. 22). (Див. „Альманах” УНС на рік 1972, ст. 71). Радимо ще й додати, що таких „Винниць” на Україні сотні, а поховано в них мільйони української людности.

4. Називаючи будь-який „визначний освітній центр області”, чи то „найбільший освітній

центр України”, або „один з визначніших”... і т. д., слід додавати, що у всіх тих високих та в більшості середніх фахових учбових закладах викладовою мовою переважно є мова окупанта, російська, а не українська. (Молодь повинна знати про це).

5. Згадуючи про „величезну” греблю Дніпрогес (ілюструється в книзі та на обкладинках аж 4 рази) — треба подати: яка ж користь з отих Дніпро- та Дністрогесів? (10% електроенергії, ст. 248, а Каховське гниле море, що поглинуло близько мільйона акрів найродючіших прирічкових ґрунтів, — дає лише 1%) (див. „Український Самостійник” ч. 202, 1974). Шкода ж від усіх отих споруд — величезна (див. „Собор у рештованні” — Сверстюк).

6. В розділі „Географія” треба вмістити хоч одну побільшену кольорову мапу з українськими властивими назвами, і лише в дужках подати теперішні советські, накинені примусово окупантом.

7. Всі мапи областей краще б розмістити не в поазбучному порядку, а групами на всю сторінку, починаючи, наприклад, з західних.

8. На сторінках 50, 51 додати, що український князь Володимир не лише „Великий” та „Ясне сонечко” (це народні епітети), а й Святий, Рівноапостольний.

9. Останній Кошовий Січі Запорізької Петро Кальнишевський мучився в московській неволі на Соловках не 12, а повних 28 років, і то в найжорсткіших умовах, які слід описати в книзі.

10. Про славу Українську Повстанчу Армію ніяк не досить 2-х рядків; та й про Головного Командира тієї Армії треба щось згадати, бо ще ні одна армія в світі не діяла без командира.

11. Працівники Організацій Визвольного Фронту напевне не наполягатимуть на вміщенні їхніх знімків в „енциклопедії”, бодай тих націоналістів, які вже згинули від окупанта жахливою мученицькою смертю, — але не вміщуйте й комуністів, яких вліплено там понад десять, між ними є й чекісти (Фітільов-Хвильовий, на сумлінні якого, як він сам писав, — тисячі невинних українських жертв, „тьма”).

12. Пісня: „Ой, гук, мати, гук” — історична козацька, а не бурлацька, чого не заперечують навіть советські джерела (бодай з 1964 р.).

13. Акту 30-го Червня 1941-го року, — не

скреслити вже з історії України (проголошення відновлення Державности), тому й про цю подію повинна бути докладна згадка в довіднику.

14. На ст. 193 — „Успенський Собор Києво-Печерської Лаври” — не показаний в тому вигляді, в якому він є зараз, після зруйнування його червоними вандалами. На ст. 200 — „вищаджений (собор) в повітря”, але ким? Назвати також руїників Михайлівського Золотоверхого. Молодь, яку деякі батьки виряджують як туристів в Україну, повинна знати, що вона оглядає і хто руйнує наші святині.

15. Розділ „Наука і техніка” можна б пропустити зовсім по тій простій причині, що перші 5 сторінок надто убогі змістом, а останні 5 — 100% советські, пропагандивні. Натомість, треба переконати нашу молодь (та й не тільки молодь), що теперішня наука в Україні — не українська наука, — ученим диктує Москва. Світової ж слави науковці українського походження, „що перейшли на співпрацю з найбільшим ворогом ідеї самостійності України — зробили це або в обставинах примусу, або за ціну в'дречення від ідеї Самостійної Української Держави, і тим самим стали ворогами Української Нації, яка в своїй більшості ніколи не відмовлялась від самостійного буття”. (С. М. Горак).

16. До розділу „Сільське господарство” слід було б додати дещо про товарові поміщицькі господарства: фільварки, економії, бо з дрібних селянських, про які головню подається в розділі, Україна не могла б зватися „Житницею Європи” (ст. 224). Не гріхом було б додати з особливим підкресленням, що советська імперія зараз купує збіжжя в „капіталістичних” державах, хліб і до хліба, загнавши українського селянина в колгосп — на державну панщину.

17. В цілому, починаючи зі сторінки 210-ої і аж до кінця книги, — майже всі ілюстрації, статистичні таблиці, знімки, мапи та інш. — викреслити, як явно советські, пропагандивні. Туди ж мав би піти й майже увесь розділ „Промисловість”, за винятком окремих стверджуючих речень про найжорстокіший визиск України отим советським промислом. Що розділ цей майже дослівно списаний з советських джерел,

НАБУВАЄМО НОВИЙ ДІМ У НЬЮ ЙОРКУ

Видавець цього журналу—Організація Оборони Чотирьох Свобід України, та інші складові організації Українського Визвольного Фронту вирішили набути в Нью Йорку новий Дім, бо давній, при 315 Схід 10-та вулиця — вже не відповідає вимогам та опинився серед таких змінених людностево обставин, коли деякі батьки бояться вечорами привозити дітей до великої Школи Українознавства при Осередку СУМА...

Діловий Комітет купівлі Дому та його відповідного пристосування до потреб, на чолі з мгр Євгеном Лозинським, головою Товариського Суду ООЧСУ і кол. головою ГУ ООЧСУ, після довгих розшуків піднайшов і вже закупив — частково за невелику готівку та завдяки позичкам з братської установи Української Народної Помочі й української кредитівки „Самопоміч“ у Нью Йорку — новий Дім за 250.000 дол. у центрі організованого українського життя на долині міста. Дім має 6 поверхів, збудований у формі літери „Т“, його адреса: 136 Друга авеню — 43 Ст. Марк Плейс (себто 8-ма вулиця). Дім стоїть поблизу церкви св. Юра, На-

родного Дому, українських крамниць та кредитівок, банків і ін. установ. У Домі будуть приміщені всі організації з давнього дому при 10-ій вулиці, в тому й Школа Українознавства при Осередку СУМА, буде там досить місця і для винаймлення приміщень українським організаціям і установам; в кінцевій частині великої будівлі можна буде своїм людям винайняти також житлові помешкання.

До Комітету, крім голови мгр. Є. Лозинського, входять ще друзі: Андрій Соколик — секретар Головної Управи ООЧСУ, д-р Володимир Нестерчук — член ГУправи, інж. Мирон Шмігель — голова ГУ СУМА, Микола Грицьков'ян — голова Відділу Т-ва колишніх Вояків УПА, Ярослав Косановський — голова Відділу ООЧСУ в Нью Йорку, Корнель Василик — голова Осередку СУМА ім. ген.-хор. Т. Чупринки, Іван Винник — голова Контрольної Комісії, колишній голова ГУ ООЧСУ, подруга Марія Твардовська — член Управи Об'єднання Жінок ОЧСУ, члени Управи Відділу ООЧСУ в Нью Йорку Василь Магаль та Іван Кульчицький і член Управи Відділу ООЧСУ в Йонкерсі п. Зварич.

Власникам своїх домів, а навіть тим нашим людям, які винаймають помешкання й переїздять на нове, відомо, що сам дім і сам винайм це ще далеко не кінець справи.

Новонабутий Дім Організацій Визвольного Фронту, щоправда, є в доброму стані, але його треба відповідно до потреб переробити. Особливо потрібно переконструювати приміщення для Школи Українознавства при Осередку СУМА, що має понад 150 дітей і молоді; окремо для молоді треба обладнати спортову залю, залю для культурного відпочинку і розваг; треба в новім домі налагодити справу книгосховища й бібліотеки і т. п.

На всі ці потреби Комітет прохає все Членство Організацій Українського Визвольного Фронту і всіх людей доброї волі: або позичати певні суми на 1 рік без відсотку, або при змозі — жертвувати на цілі відповідної перебудови дому. Дотепер для цієї доброї і важливої справи дали позичку по 1.000 доларів без процентів такі пані й панове: мгр. Є. Лозинський, А. Соколик, І. Смайло-Кульчицький, Ф. Колодій із Джерзі Ситі, В. і Доня Магалі, С. Глуццак,

видно з того, що з 14-ти поданих в бібліографії назв — 11 є советські.

18. Так само варто б викреслити на ст. 20-й ілюстрацію „Летовище в Борисполі біля Києва“, як явну советську, пропагандивну. (В підрозділі „Транспорт України“ про повітряний транспорт взагалі нема згадки).

19. Ні однієї з наших святинь не можна, рішуче не можна включати до розділу „Заповідники“ чи музеї, як це зроблено в кінці книги (ст. 262, 263).

20. Додаткові статті чи й цілі розділи, що мають появитися в проєктованому англомовному виданні, якщо вони мали б бути так само передруком советських джерел, — ліпше викинути, бо: „Найнебезпечнішою для науковців Заходу є советська статистика, що ігнорує дійсність і факти. Наука західнього світу, а зокрема українська еміграційна, прийнявши советську науку за справжню науку, стає несвідомо пропагатором московського імперіялізму“. (Д-р В. Стебельський — „Українська культура — джерело самобутности і світогляду Українського Народу“).

(Н. н. р.)

М. Зацухний, маестро І. Войко-Черешньовський, ред. І. Білінський, М. і Марія Твардовські, д-р В. і Марія Нестерчуки, інж. Ю. Бачинський, та В. Сас, А. Гюевий, П. Бреславець — з Міннеаполісу, як також по 500 дол. — Я. Карп'як, М. Чемериз, також із Міннеаполісу.

Дотепер пожертвували готівкою на перебування новонабутого Дому в Нью Йорку пп.: Евстахій Манацький 500 дол. і ред. Л. Полтава з дружиною Галею — 50 дол.

Иде до зими.

Справа перебудови новонабутого Дому, що стане новим центром політичного й культурного та вишкільного життя в метрополітальному місті — не може довго чекати. Комітет набуття й перебудови Дому звертається з гарячим закликком до всього Членства ОУВФронту, до всіх друзів і прихильників до всіх українських Громадян-Патріотів вносити пожертви чи давати безпроцентові однорічні позички на цю важливу справу! Зголошуватися в канцелярії ГУ ООЧСУ при 315 Схід 10-та вулиця, або безпосередньо до названих вгорі членів Комітету. При потребі — телефонуйте: (212) YU2-1170.

Гучними оплесками зустріли діти й молодь Школи Українознавства при Осередку СУМА повідомлення, що незабаром вони одержать від своїх батьків і подруг та друзів нові, гарні, світлі й великі приміщення. З великою радістю прийняло вістку про новий дім сумівське юнацтво. Деякі українські установи вже зацікавилися справою винаймлення приміщень для своєї праці. Все, як говориться, на добрій дорозі. Треба лише нашої загальної, народньої допомоги в цім добрім ділі! Репрезентативні українські установи повинні і будуть мати в Нью Йорку, у відповідному місці, свій репрезентативний дім, повністю пристосований до великих вимог сучасної української людини.

Василь Гальченко

БЕЗМОВНИЙ „ГОЛОС АМЕРИКИ“?..

Вже й раніше було відомо, що цензура останніми роками утруднювала працю різномовних журналістів у радіо „Голос Америки” у Вашингтоні, цензуруючи їхні вістки, вимагаючи, щоб вони оминали „дразливих справ”, які можуть „пошкодити детантові”, себто так зв. відпруженню між імперія-

лістичною Москвою і демократичним Вашингтоном.

Тепер уже й Кеннет Гідденс, директор могутньої радіостанції „Голос Америки”, що передає англійською та багатьма національними мовами, в тому й українською в Україну, — заявив журналістам, що Державний Департамент утискує цю Радіостанцію і особливо цензурує вістки, які нібито шкодять політиці „відпруження”.

В цей же час московське радіо англійською та ін. мовами лише і вправляється в тому впродовж 24 годин денно, що оплюгавлює Америку й інші вільні країни світу. Державний секретар Генрі Кіссінджер напевно про це знає, але не реагує.

Цікаво було б почути думку керівника українського відділу „Голосу Америки” у Вашингтоні п. Терпака на цю тему. Чи може дійсно таке бути, щоб Державний Департамент цензурував усі інші радіомовлення „Голосу Америки”, мало що не забороняв говорити правду про комунізм, — але не цензурував українського відділу?

Ньюйоркський щоденник „Дейлі Нюз” з 27 серпня 1975 р. в коментарі до справи утисків „Голосу Америки” — утисків правди — зазначив, що „Голос Америки” здобув собі популярність у світі завдяки тому, що завжди і послідовно говорив правду. Державний Департамент покищо не zareгував на справедливий скаргу директора „Голосу Америки” Кеннета Гідденса. Українці та їхні нащадки в Америці можуть zareгувати, як громадяни ЗСА і платники податків, на справи, що діються в українському відділі „Голосу Америки”, бо той відділ мовчить (хоча в ссновному бере вістки з поточної української вільної преси в Америці й ін. країнах Світу Свободи та про українську спільноту в Америці передає в Україну вістки).

Прийшов час запитати керівника відділу, що передає американські вістки українською мовою в Україну — про нашу спільноту в Америці, — п. М. Терпака: чи ті утиски стосуються і українського відділу та яка на це є реакція?

ЗСА значно зменшили кількість працівників двох інших радіовислень, що передають вістки за Залізну Заслону — „Свободи” і „Вільної Європи”. Це діється в той час, коли Москва значно збільшила кількість своїх різномовних пропагандивно-підбивних, облудних комуністичних радіопрограм.

Платник податків

ПОДОБАЄТЬСЯ ВАМ НАШ ЖУРНАЛ?
ПЕРЕДПЛАТИТЬ ЙОГО ВАШИМ
БЛИЗЬКИМ
АБО БОДАЙ ПОРАДЬТЕ ІМ,
ЩОБ ВИСЛАЛИ ПЕРЕДПЛАТУ

Іван Левадний

КИЇВ У 1935 РОЦІ

(Сорок років тому)

Серед снігів дуже суворої зими і великих морозів прийшов Новий 1935 рік. Кияни зустріли його в пригніченому настрої. У пам'яті всіх був недавній погром української культури і розстріл 28 представників творчої інтелігенції під безглуздим закидом готування „саботажів і терористичних актів”.

Репресії негавали і ті з репресованих, які були ще живі, мусіли самобичуванням і самоочорнюванням вимолювати для себе пом'якшення долі. Один з письменників, Григорій Епик, автор перед тим популярних романів „Без ґрунту” і „Перша весна” писав про себе і своїх товаришів по недолі: „Підготовляючи терористичні акти, ми з безвинним виглядом запевняли партію у своїй відданості і чесності, і протягом багатьох років грали такі ролі, у порівнянні з якими дії розбійника з великого шляху є зразком чесності і гуманності... Комуністична партія великодушно повірила мені каюттю. Партія подарувала мені життя, давши мені цим найбільшу з усіх можливих нагород на землі — право на життя, на радість праці”. Але даремні були всі покаянні заяви: Епіка вивезли на заслання, де він і помер.

Економічне життя Києва було тяжке. Хоч з 1-го січня були скасовані картки на хліб, запроваджені ще в 1929 році, але обмеження в споживанні хліба тривало. Черги по крамницях не зменшувались. Більше одного кілограму хліба одному покупцеві не давали. А картки на м'ясо, рибу, цукор, товщі і картоплю були скасовані щойно 25 вересня.

У Києві почав демонструватись фільм „Останній порт” за п'єсою Корнійчука „Загибель ескадри”, про події в Чорноморській флотії, але він мав далеко менший успіх у порівнянні з пропагандивною п'єсою, що її виставляв театр ім. Франка.

Газети повідомили про смерть Валеріяна Куйбишева, ім'ям якого назвали місто Самару. Проте проголошення жалоби і припинення театральних вистав не було.

Пропам'ятна подія у Харкові, де 24 березня було відкрито пам'ятник Тарасові Шевченкові,

викликала жвавий відгук серед киян. Відтворений на різних фотографіях величний пам'ятник Кобзареві був предметом уважних розглядів. Монументальна постаць Кобзаря з гнівним поглядом була оточена навкруги п'єдесталу цілим рядом бронзових постатей, починаючи від зажуреної жінки з дитиною на руках, яка немов уособлювала Україну, прекрасну і знедолену батьківщину поета, яку він оспівував, закликав до боротьби за волю, пророкував перемогу. А далі тіснились гайдамаки, кріпаки, робітники та інші, аж до сучасних, незнаних Шевченкові, колгоспників і комсомолки.

Київська газета „Пролетарська правда” вмістила статтю свого кореспондента Григорія Дусавицького, який їздив на відкриття пам'ятника до Харкова. Стаття мала назву „Більшовицький монумент”. Наголосивши, що Шевченко був революціонером-демократом і рішуче протистояв попередникам сучасних буржуазних націоналістів, Кулішеві та Костомарову, автор гостро висловився на адресу націоналістів, що, на його думку, зневажали світлу пам'ять великого поета, і підкреслив ініціативу Поштишева в побудові пам'ятника, зводячи самий факт спорудження та відкриття пам'ятника до звичайної пропагандивної агітки, що давала йому зручну можливість для розправи з ненависними йому буржуазними націоналістами.

У Києві, з метою надання йому репрезентативного столичного вигляду, розгорнулись інтенсивні будівельні роботи по спорудженню величезного будинку „уряду” на колишній Олександрівській вулиці (тепер Кірова), що вела на Печерськ. Почалось також будівництво гранітної набережної.

Старались поживавити театральне життя. З Харкова переїхали до Києва на сталий побут корифеї українського оперного театру Марія Литвиненко-Вольгемут та Іван Паторжинський. Опера підготувала нову постанову — „Снігуроньку”, з участю Зої Гайдай і Оксани Петрусенко.

Драматичний театр ім. Івана Франка виставив п'єсу „Маруся Шурай”, що була перероб-

кою відомої клясичної драми Михайла Старицького „Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці”. Переробку довершив драматург Іван Микитенко, який на урядове замовлення загострив клясові колізії, підкреслив глитайське походження Хоми, висунув на перший плян сваволю сільської влади, дописав сцену описування майна в Марусиної матері. Такої сцени в Старицького взагалі нема!..

У такому викривленому вигляді п'єса виставлялась аж до ліквідації Микитенка в 1937 році, а пізніше почала ставитись за своєю старою назвою і первісним текстом.

12 травня урочисто був відсвяткований в Оперному театрі ювілей 75-ліття з дня народження і півстоліття творчої діяльності корифея української сцени Панаса Саксаганського. На ювілейному вечорі виставлено першу і третю дії з „Наталки Полтавки”. У першій дії виступали: Ювілят (Возний), Марія Литвиненко-Вольгемут (Наталка), Михайло Донець (Виборний), у третій дії: Оксана Петрусенко (Наталка), Іван Паторжинський (Виборний), Амвросій Бучма (Возний), Софія Тобілевич (Терпелиха), Г. Ріжок (Петро) і Яковенко (Микола).

„На сцену виходить у ролі Возного, як і десятки років тому, П. К. Саксаганський. Бурхлива овація охопила залю. Оркестра грає туш. Всі, стоячи, дружніми оплесками, привітними вигуками вітають того, хто 50 років віддав українському театрові, вітають Панаса Карповича Саксаганського. Овація стихла. Панас Карпович грає Возного... В його грі ще раз прозвучав талант великого артиста. В кінці дії зала влаштує бурхливу, тривалу овацію П. К. Саксаганському” — писала „Пролетарська правда” 14 травня (змосковщений прачепис змінено).

Далі відбулось засідання Ювілейного комітету, до якого входили Крушельницький, Литвиненко-Вольгемут, Паторжинський, Тичина, Гнат Юра, Яновський, Янка Купала.

Від театральних працівників вітав Ювілята Гнат Юра, від артистів — вихованців Саксаганського — Оксана Петрусенко. Паторжинський відчитав лист-відповідь ювілята на привітання: „Оточений молодими кадрами, які беруть участь зі мною у виставі, а також тими, що прийшли шанувати мене і сидять в театрі,

мені спадає на думку один епізод з грецької історії: діти громадянина Діогора на ігрищах взяли перші призи. Посадили на свої могутні плечі батька і понесли до майдану, а громадяни оплескували і кричали йому: „Умри, Діогоре, бо кращого щастя в житті ти не зазнаєш!” — І Діогор помер. Подібне діється зі мною”.

Великий концерт української народної пісні у виконанні артистів Київської та Харківської опер і капелі „Думка” та товариська вечерея, що її урядив ювілейний комітет, завершили ювілейне свято.

Уважно слідкували кияни за пресою, жадібно очікуючи передбачуваних подій, що могли б внести кардинальні зміни в розташуванні сил на Сході Європи і вплинути на долю України. Тому договори про взаємодопомогу, що їх склала Москва 2 травня з Францією і 16 травня з Чехо-Словацщиною, привернули загальну увагу, бо згідно з тими домовленнями кожна з договірних сторін запевняла своїй партнерці в разі зовнішньої агресії збройну допомогу, а Чехо-Словацщина, на яку тиснула гітлерівська Німеччина, домагаючись Судетів і ставлячи інші вимоги, могла кожної хвилини стати жертвою агресії, тим самим спричинити вибух війни.

Газети повідомили, що 12 травня помер Пільсудський. Безславна смерть ватажка польської держави, військо якого ще за недавньої пам'яті киян з таким гомором вмаршувало в Київ, запевняючи, що не знає, що таке „відступ”, а потім панічно втікало аж до Висли, викликало багато іронічних реплік.

Всі газети відзначили 22 травня 50-ліття смерті французького поета і романіста Віктора Гюго, підкреслюючи його ліві погляди і симпатії до Паризької Комуни. Про те, що він написав поему „Мазепа” — ніхто не згадував...

15-ліття відвоювання Києва від поляків було відзначене 12 червня, як ювілей визволення України від польської навали. При тій нагоді всі провини за невдачу варшавського походу були приписані командуючому західньою армією в тій війні Михайлові Тухачевському, який ніби стягнув південно-західню армію Семена Будьонного з Галичини до Варшави собі на допомогу і тим програв справу, бо найкращою допомогою військам західнього фронту

було б здобуття Львова і зайняття всієї Галичини. Тухачевський енергійно виправдувався, але без успіху, а про те, що наказ про виведення армії Будьонного з Галичини в напрямі до Варшави дав, власне, всупереч волі Тухачевського сам Сталін і цим спричинив поразку, — ніхто не наважувався і згадувати, бо був саме час розквіту культу особи. Не згадували і про частини Армії УНР

Група артистів балету Київської Опери брала участь у Міжнародному фестивалі народно-го танцю в Лондоні, де здобула величезний успіх виконанням „гопака“. 2 вересня „лондонський гопак“ був виконаний у 4-й дії „Запорожця за Дунаєм“.

Раптом ціла преса закричала про так зв. стаханівський рух, що виник саме на Україні. У липні машиніст Петро Кривоніс з депо Слов'янську, Донецької залізниці, досяг рекордних показників у пробігу потягів. У нічну зміну з 30 на 31 серпня донецький шахтар Олексій Стаханов вирубав за 6 годин 102 тонни вугілля, в 14 разів перевищивши норму. На ланах Київщини колгоспниці Марія Демченко, Марина Гнатенко, Ганна Кошова зібрали з кожного гектара понад 500 центнерів цукрових буряків. Комбайнер Константин Борін з Кубані досягнув рекорд за краще використання комбайнів, а трактористка Паша Ангеліна — рекорд за краще використання тракторів.

І вже після них почали з'являтися російські рекордсмени і чемпіони: 13 вересня відзначився фрезеровщик Гудов у Москві, 17 вересня — коваль Бусигін у Горькому, 21 вересня — взуттєвик Сметанін у Ленінграді.

Газети зарясніли статтями про „стахановців“, що почали як гриби виростати і в Києві. Почались заклики до наслідування, до переймання досвіду передовиків, що значило — напружувати свої сили, нищити здоров'я, щоб за будь-яку ціну домогтися перевищення виробничих норм.

З видрукуванням у газетах проєкту нової конституції почалось „всенародне обговорення“ цього проєкту. Сповнилися газетні сторінки різними заввагами та корективами доярок, свинарок, колгоспних чабанів, а головню похвали на адресу творця конституції Сталіна, яка нібито втілила кращі мрії волелюбного людства.

Принесли газети і вістку про відміну обов'язкового до того часу представлення документів про соціальне походження для осіб, які вступали до вищих учбових закладів.

Ректорові Київського університету Кушнарьову, що вимагав при вступі до університету документів про соціальний стан, народний комісар освіти Затонський оголосив публічну догану. Але справа фактично не змінювалась, бо як і раніше всі пільги та можливості до вступу одержували діти високих партійних і урядових достойників.

З'явилась по газетах вістка про встановлення 22 вересня вищого військового звання — маршалів. Першими п'ятьма маршалами були іменовані: Климентій Ворошилов, Михайло Тухачевський, Семен Будьонний, Василь Блюхер і Семен Тимошенко (за винятком Блюхера всі — уродженці України). З цих перших маршалів Тухачевський був знищений вже через неповні два роки, а Блюхер — одним роком пізніше. Решта померли своєю смертю.

На початку жовтня знявся газетний шум з приводу агресії Мусоліні і його нападу на Абесінію. Шум цей і звідомлення з африканського фронту не вгавав до кінця року, що закінчувався під знаком відзначування 25-ліття смерті Лева Толстого і все зростаючого культу тимчасового намісника України — Павла Поштишева.

З ДОПОВІДІ КОЛИСЬ — І ТЕПЕР

Колись:

— Чи ви бачили п'яного жида? Питаю: чи бачили ви жида-п'яницю? — таким ефективним зворотом починав прелегент свою протиалкогольну доповідь на ЗУЗемлях.

А тепер:

— Чи ви бачили в почекальні українського лікаря українські журнали, або чи хоч знаєте, щоб український лікар до своєї почекальні передплачував українські журнали? — з того почав на зібранні у великому місті ЗСА свій голос докору любитель української культури й друкованого слова.

Ні колись, ні тепер заперечень не було... (ік)

 * СКЛАДАЙТЕ ДАТКИ *
 * НА *
 * ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСНИКА“ *

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА

З ПАРИЗЬКИХ ПОДІЙ

1. ПІСЛЯ КОНГРЕСУ МММ І ВІДГУКИ З МЕХІКО

Ми кількакратно критикували делегаток СФУЖО за те, що вони, ідучи з відповідальною місією на жіночі конгреси — ставити справу України на міжнародній форум, — ішли по лінії найменшого опору й або зразу „складали зброю”, коли їм заявили, що вони „обсерватори”, то ж не дістануть голосу, або в кращому випадку, як, напр., у Тегерані, — входили до таких комісій як „допомога африканським племенам зберегти їхній фольклор”...

Цією критикою ми викликали незадоволення й оправдання, мовляв „СФУЖО має інший стиль праці”, який полягає в тому, щоб „спокійною, корисною співпрацею” й очевидно плачущим членським внесків, — „здобувати Україні приятелів на майбутнє”.

Та ось прийшло оце „майбутнє”, коли політична ситуація в Україні стає нестерпна й вимагає нашої допомоги й дії на всіх фронтах, зокрема ж на міжнародному. Прийшов час і для СФУЖО домагатися від „заприязнених організацій” — підтримки і допомоги.

І що виявилось? Чи допомогла ота „мирна співпраця”? Зворушилися чужі жіночі серця долею української жінки-матері, у якої віддірають чоловіка й дітей на довгі (25) роки? Ані трохи! Вони далі спихають наше СФУЖО до ролі „обсерватора” і з тупою впертістю, — як це показалося на Конгресі Аліянсу в Парижі, — відмовляються поставити на порядок нарад цю чисто гуманну, жіночу справу!

Оці-то проблеми виринули на Ширших сходинах СУФ 27. 6. 1975 р. у Бібліотеці ім. С. Петлюри в Парижі, під головуванням Л. Кульчицької. Голова СУФ Марія Митрович поділилася з присутніми своїми враженнями з Конгресу МММ у Мантоні. Вона була в незручному становищі, бо СФУЖО мало вислати делегатку з-поза СУФ і лише в останній хвилині звернулося до місцевої організації. Через те СУФ не міг організувати належної підтримки українській делегатці бодай невеличким гуртом жінок з південної й середньої Франції. Оса-

мітнена, без виповнених анкет, які МММ розсило всім членам, незголошена попередньо СФУЖО-м до слів, — вона знову була приречена на пост „обсерватора”. Проте п. Митрович не хотіла так легко здатися. Вона взяла участь у двох комісіях, хоч дивовижна тема жіночого конгресу — „Як бути батьком?” — не давала великих можливостей для її завдання. Крім того, хоч як це не дивно, — всіма пленумами і комісіями провадили чоловіки, що з надмірного „притримання програми” не допускали „незголошеної попередньо” делегатки до слова. Щойно на комісії про тюрми, після доповіді молодого докторанта з Бельгії, вдалося пані Митрович взяти слово і сказати про ув'язнених українок, яких діти здані на ласку Божу й неласку московських опричників. Це призвело до бурхливої дискусії, бо почувалися голоси „за” і „проти” обговорення цієї теми. Вже й це можна зарахувати до успіху української делегатки, бо вона змогла не тільки зібрати підписи під заклик до Курта Вальдгайма в справі жінок-політв'язнів, але й роздати українські матеріали журналістам та дати інтерв'ю до італійського радіо.

Сходина схвалили діяльність голови на Конгресі МММ та висловили побажання, щоб СФУЖО наперед повідомляло місцеву організацію про конгрес, на якому буде українська делегація з кількох осіб, „бо одна делегатка не може вив'язатися з такого важкого завдання” (В. Дратвінська), а крім того — немає контролю над її роботою. У тому випадку місцева організація причиниться до покриття коштів.

Програму сходина закінчили відзначення української жінки-черниці, яке припало на місяць червень — за вказівками СФУЖО. Короткий історичний нарис про українських монахинь і оповідання „Ігуменя” відчитала О. Вітошинська.

Що дії делегаток СУФ на конгресах у Парижі й Мантоні (Кульчицька, Митрович, Вітошинська), зокрема ж виступи й роздача та висилка документальних даних про жінок-в'язнів в СРСР, дали свої наслідки — це незабаром підтвердила французька преса, яка при-

несла повідомлення з Міжнародного жіночого конгресу в Мехіко. Журнал „Ліберасіон” з 25. 6. дав такий заголовок: „Франсуаз Жіру кличе до оборони жінок-політв'язнів”, а журнал „Експрес” з 13. 7. 75 приніс статтю Патмелі Форд „Жінки в Мехіко”, в якій вона аналізує відбутий конгрес, іронізуючи і критикуючи його дивовижі.

Вона пише: „Це величезне збіговисько — 132 країни прислали свої численні делегації, — дозволило собі накинути головою конференції — чоловіка! Рабині міжнародного ритуалу, складеного чоловіками, дали собі оттак відобрати свободу вислову!.. ССРСР спротивився обмеженню промов і внаслідку цього учасниці мусіли вислуховувати безконечні „накрохмалені” промови, які висловлювали антагонізми, догматизми, ідеологічні позиції і самохвальбу... Який чорт примусив жінок повторяти день-у-день оці промови, якими обтяжені всі сесії ОН? Про жінок, про умови їхнього життя згадували, коли треба було послужитися як ілюстрацією для політичного аргументу. Коли Терешкова галасувала про роззброєння, то китайка Лін Су Вен, спритніша в діалектиці, розкрила оцю „надпотугу”, що кричить про роззброєння, а сама озброює навіть жінок, змагаючи до світової гегемонії. Проповідуючи європейську „безпеку”, вона спрямовує свою нуклеарну зброю проти Західної Європи!”

Така полеміка спонукала француженку Франсуаз Жіру забрати слово і нагадати учасницям про мету конференції. Вона ствердила прикрий факт, що жінки дали себе „маніпулювати” чоловікам. Вона сумнівається, чи зможуть жінки прийти до якогось спільного рішення, ось, наприклад, змагання, щоб створити політичним в'язням відповідні умови до їхньої людської гідності, — і вимагати його застосування у своїх країнах... І здавалося, що конференція й закінчиться спільною декларацією у цьому напрямі. Але ж бо наступного дня, коли на трибуну вийшла жидівка, — арабки, а за ними й деякі африканки, демонстративно вийшли із залі”.

2. ВАКАЦІННІ ЗУСТРІЧІ Й ВІСТКИ З РИМУ

Літня пора у Парижі багата різноманітними відвідинами заморських гостей, дороги яких схрещуються у Мюнхені або в Парижі, най-

частіше в обох по черзі. Місцем зустрічі — завжди собор св. Володимира та Сквер Т. Шевченка, що до нього прилягає.

У неділю 20. 7. особливо людно і гамірно було в притворі. Після Богослуження, яке відправив о. Я. Гаврилук з Канади, в дорозі з Риму, — парижани прийшли подякувати за те, що о. парох уперше пом'янув у нашій церкві Патріярха Йосифа Сл'пого. Одначе, розповіді очевидців, які теж уже повернулися з Риму, були радше приголомшуючі. Під час торжественної Служби Божої в соборі св. Петра — ніхто з єпископів не відважився проголосити многоліття для Патріярха. Зробив це звичайний священник, який дяконував... Цей факт викликав велике огірчення серед мирян, які завдавали собі риторичне запитання: „Невже серед наших єпископів немає людей з характерами?” Люди відчували щирий жаль до нашої найвищої церковної єрархії, яка своїм малодушшям нівечить великі й коштовні зусилля українських мирян, що не жаліють на добре діло ні часу, ні коштів.

Брак цивільної відваги у наших єпископів (чим вони ризкують, врешті?!) відбивається лихим прикладом і на деяких мирянах. Голова Патріярхального т-ва у Парижі (!) інж. О. Мельникович відмовився підписати привітального листа до Патріярха!.. Що гірше: на великому концерті в Римі в честь Блаженнішого Патріярха, в якому взяли участь 12 римських кардиналів, — „світили відсутністю” українські єпископи!.. Як же ж ми хочемо, щоб нас шанували, коли не вміємо самі пошанувати свої авторитети?.. Рабська ми нація — далі, не зважаючи на Визвольні Змагання, на боротьбу УПА?..

А тим часом французька преса принесла добрі статті про українську пресову конференцію в Римі, черпаючи вістки від агенства „Ройтер”. „Орор” з 17. 7. приніс статтю: „Українці тривожаться” — перед Гельсінками”. У статті дослівно читаємо: „Рупор 4 мільйонів емігрантів, провідники української прощі, що прибула до Риму, висловили на пресконференції своє побоювання, що Ватикан втримуватиме мовчанку в Гельсінках, де він мав би заступати КЦеркву, — щодо долі 6 мільйонів уніятів-католиків України, насильно втягнених до московської православної церкви, 1945 р. Під час остан-

ніх відвідин Громика у Ватикані папа запевнив СССР про свою моральну підтримку Конференції безпеки, але, крім ілюзорних обіцянок, він нічого взаміну не досягнув ні для римських католиків, ні для втікачів, котрі живуть поза залізною заслоною". І далі:

„Павло VI і монс. Касаролі обороняють права азійських і африканських народів. А ми? Чи ми—сини „нижчого розряду“?—обурюються українці. Вони знову домагалися від папи гідности патріярха для їхнього Верховного Архиепископа, Кардинала Сліпого, що прожив 18 років у советських тюрмах, заки звільнив його Хрущов на вимогу папи Івана XXIII. Йому 83 роки й він живе тепер на чужині“.

НОВІ КАРТИНИ ГУЦАЛЮКА

Як злочинець повертається до місця злочину — так Гуцалюк, кожних два-три роки повертається у місто мистців і свого першого малярського „ставання“ — Париж. Зрештою, має для того ще й матеріальну підставу — власне мешкання на Монпарнасі. Цієї ж саме неділі, коли такі невеселі вістки прийшли з Риму, — зібралися друзі й знайомі панства Гуцалюків у їхньому мешканні-робітні, щоб перед виїздом поглянути на вислід їхнього 6-тижневого побуту у Франції. Бо коли пані Рената оглядала паризькі „моди“, а 15-річний Ярема ходив на „Марше-о-пюс“ шукати медалів, які він збирає (недавно пощастило йому купити українську медалю „У десятир'ччя 1917 р.“), Любослав Гуцалюк сидів і малював, „відсвіживши“ свої американські будні європейським відпочинком. Ось ці його картини й зацікавили нас усіх.

Нам приємно було ствердити, що Гуцалюк залишився вірним своїм „вимріяним“ міським краєвидам, хіч і не покидає „абстракцій“. Вразила, проте, одна новість: він осяє тепер свої краєвиди золотим кольором, хоча ніколи не вживає його для „іконного“ тла. Золоті відблиски на волошково-синьому краєвиді впадали зразу в око, а червоному кольоросі на абстрактній композиції золото додавало „візантійського“ багатства. Проти „візантійщини“ мистець завзято борониться, проте, мабуть у його підсвідомості відізналося давнє замилювання — і багатство! — наших предків, які не шкодували золота ні на ікони, ні на церковні бані...

Невидана досі на його картинах чорна фарба, покладена на зелені поля чи жовті будинки незугарною прямою, — дала гостям тему для суперечки. Коли одні добачувалися символіки, мовляв це „чорна доля“ на сонячних краєвидах, то інші вважали ці плями просто „новобудовами“, які й у природі зуміють споганити найкращу картину...

Загальну увагу притягало, зокрема, велике полотно з небаченою досі в Гуцалюка постаттю: грізного чи фанатичного пророка, чий розвіяний волос, а може так представлені закляття чи прокльони, в'ються гадюками довкола центрально вміщеного обличчя з блискучими очима. На запитання про значення цієї картини, він скромно відповів, що просто хотів випробувати себе ще й у такому жанрі. Про те, що спроба вдалася „могутньо“, не прийшлося й сперечатися.

Накінець ми перекинулися кількома фразами про „Ньюйоркську групу“, яка не то розпалася, не то скінчила з поезією, за виїнятком Бойчука, що тепер видає свою „кардинальну“ поему, та „компютерного“ (знаменитий вислів! — С. Н.) Ю. Тарнавського. Ми поцікавилися теж малярами, які з'явилися недавно на еміграції й довідалися, що по Колесарі й слід застиг, а Рем кудись виїхав, так, що тривалого прибутку з них для нас не буде... Коби не сталося цього й зі співаками та музикантами!

Залишилося ще багато тем для розмови, але нестало часу. Все ж таки ця пополуднева розмова на мистецькі теми серед людей різних переконань проявила наш голод на культурний діалог, на обмін думками, навіть на суперечку, яка не доводить до гніву, — бо все лише спричиняє краще зрозуміння світу й його духових вартостей, якщо такі, звичайно, є.

Софія Наумович

В. Гаврилук

СИНЯ ДАЛЕЧІНЬ

(Мініатюра)

Неначе привид маячить над крутим спуском серетянської яруги, останками кріпосних мурів семенівської, колись княжий, а в останніх століттях монастирський замок, з якого богородичну ікню перенесено колись до одної з львівських церков, як священну реліквію.

Ген-ген внизу серед вузьких смужок селянських

грунтів та солом'яних осель в'ється змійкою ріка Серет, над якою, мабуть, і досі грюкотять старі млини — семенівський, застіноцький та інші, і крутяться польові доріжки та стежки, що то зникають між забудованнями селянських двориків, то нестримно летять у польову далечінь, десь туди, де Брикуля, Підгайчики, Дарахів, Острівець, Струсів, старовинні поселення з доби князів Романовичів, які колись тут володарювали.

Бувало в літню спеку, коли їхати пляями, разюче соняшне проміння ряхтіло, мов половецькі стріли, над ланами колосся, що, мов лицарські панцери, виблискували на цій польовій рівнині. А в мурах дворища семенівського замку, здавалося, іржали коні наших предків, бряжчала зброя, лунали мотиви церковних богослужб, уривки з лицарських дум про княжі походи, вигравали гострими вістрями списи, дзвеніли сокири на шкур'яних поясах дружинників і десь у лісовій глибині за мурами чути було звуки рогу.

Про що він сповіщав? Про поворот? Про наступ? Але проснися, пробудися, думко! Зокола тиша, потріскана мурована підлога дідинця, спорожнілі келії з очищаними мертвих вікон, без дверей і одвірків.

У мурах ями, діри, якими дме час від часу гарячий, степовий вітровий з Панталіхи.

Здається, ми тут учора цитували уривки із „Слова про Ігорів похід“. „Бояне, соловію древньої доби, якби, якби“... і так далі — і хтось плакав.

Комусь не стало сили долати багатирське Боянове Слово. То була гімназійна молодь — учні, учениці.

І хтось, спершися на ці муровані святощі, читав уривок з Галицько-Волинського літопису, мото-рошний епізод про осліплення теребовельського князя його ж рідним братом, і здавалося, що ці мури пронизував холодний дріж.

А внизу клекотіли млини із повними кошами пшеничної і житньої муки з урожайного, чорноземного Поділля.

Фірмани покурювали бакун-домосад і лінки переповідали один одному свої хазяйські турботи.

У просторовому безлунні обгризені кінськими зубами шелестіли старі бабуні-верби над плесом Серету.

Вечоріло.

І знову був здвиг. Степом Панталіхи, здавалося, мчалися загони гетьмана Богдана Хмельницького. Заходило сонце мов криваво-червоний коровай. Якийсь ігумен служив якомусь угодникові акафіст, а потім ми бенкетували на оцьому ж дворі.

У небі горів місяць, мов у Шевченкових поемах. У темному Сереті то тут, то там спалахували полум'яні язики, і якийсь Морозенко або Нечай, покурюючи люльку, мелянхолійно марив з-поза мурованих амбразур над цим велетенським, таємним полем, що вдень пахне медом і сміється пристрасним сонцем незайманої волі.

Але процокотіли козацькі коні, прогомонила козацька дума, половці, хозари, турки і татари... Все відійшло в непам'ять.

Залишився тільки привид — Синя Далечінь.

1973

І Н Т Е Р М Е Ц Ц О

Пейзаж

Шумлять у вічність первні
в колосистих житах
і вікує і спіє у стернях
насіння життя.

Голубі, голубі простори,
Птахи, дороги, поля,
І тополі стрункі, срібнокорі
баладно шумлять.

Запашні, квітчасті луки,
і виноград соняшний, і хміль.
І липи солодкі, мов цукор,
і ос рої, і рої бджіл.

Сіножать

Мов струмні вод, кудись збіжжя пливли —
і зір купавсь у срібно-сизім плесі,
а вечорами жаби рясно кумкали
і зорями ряхтів у небі всесвіт.

Вієв південний, яблуневий вітер,
червнева курява душила п'яний сад
і чарувала запахуцим, зельним квіттям
легка і граціозна сіножать.

В. Гаврилук

ГОЛЛЯНДСЬКІ СПІВАКИ ПРОСЛАВЛЯЮТЬ УКРАЇНУ

Понад 35-членний чоловічий хор, відомий під назвою Візантійського Хору з Утрехту, з Голляндії, незабаром прибуде до Америки й Канади, для виступів перед українською та ін. публікою. Ця унікальна в світі одиниця високої мистецької напруги, створена проф. д-ром Мирославом Антоновичем, українським диригентом і музикологом, складається виключно із співаків-голландців. Вони не професіоналісти, працюють на фабриках, заводах, у бюрох тощо, але оцінка преси Риму, Парижу, Лондону й ін. країн така, якої не мав ще жодний інший чоловічий хор тепер у Зах. Європі. Разом із нашими голляндськими друзями прибуде й видатний тенор-співак бандурист Володимир Луців із Англії, який виконуватиме сольові точки та виступатиме в супроводі хору.

Можна сподіватись, що голляндських гостей українці зустрінуть тут і в Канаді з розкритими обіймами, щоб спільно відзначити 25-річчя з часу заснування Візантійського Хору, який співає українською мовою славу України, як назвав нашу пісню великий Т. Шевченко. Вважаємо, що голляндських гостей треба не допустити до готелів, до того й дорогих у наш час, а розбирати їх по помешканнях та виявити до них якнайбільше тепла і уваги.

(п.)

Д-р О. Соколишин
Старший бібліотекар

ПРО ОДИН РОМАН

Р. Володимир — „Нація на світанку“, роман у двох томах. Том 1-й — „Мир“. Мюнхен, Українське Видавництво, 1973 р. 365 стор. Бібліографічна записка.

Проф. д-р Роман Кухар, літературне псевдо Р. Володимир, після ряду збірок віршів й інших творів, написав роман з новітньої української історії, доби УВО-ОУН-УПА. Перший том „Нація на світанку“ продовжує традицію Кащенко, Чайковського...

В Краю ворог заставляє наших літераторів писати соцреалістичні твори, зокрема вихвалювати совети чи червону Армію, занедбуючи наші історичні традиції. — у Вільному Світі є ще обмаль того роду історичних творів, зокрема з доби новітньої історії України, доби націоналізму, доби УВО-ОУН-УПА-УГВР. Тому праця цього автора набирає ваги. Цей історичний твір багатий на різноманітні звороти, й автор переплітає розповідь пісеньками, віршиками та навіть цитатами з Т. Шевченка. В 16-ти розділах він змальовує родинне життя Рогатинів, батька й сина Славка, які живуть у князівському місті Льва й часто мандрують по Львові, оглядаючи історичні пам'ятки старого українського міста, яке в той час було під Польщею. Автор описує незавидне життя українців під Польщею, яка за всяку ціну хотіла їх зденационалізувати. Батько виховував син-

ка в релігійно-національному дусі, часто розповідаючи йому про недавно програні українські Визвольні Змагання, вказував на наші недотягнення й помилки, включно з критикою наших відступників від віри й традиції. Він часто водив сина до українських церков міста Львова, як Успенська чи Волоська, Юра й інші. Підростаючи, синок почав цікавитися причинами програми нашої визвольної боротьби, ходив до пласту, на їх прогульки, брав участь у таборунанню й пильно вивчав звичаї. Брав участь в поході на гроби на Зелені Свята на Личаківській кладбищу, був свідком роздачі летючок ОУН та нагінок польської поліції, коли співали „Не пора, не пора...“, включно з арештами. Чув про народних месників, які в пімсту палили польські скирти фільварків й колоністів.

Юнак пильно зачитувався в польській пресі про політичні арешти членів УВО та ОУН, включно з процесом Біласа й Данилишина, молодих українських патріотів. Він з друзями намагався допомогти українським політв'язням і т. д., аж став до лав Юнацтва ОУН Степана Бандери.

Про події на Україні й дії ОУН під час Другої світової війни автор розкаже в другому томі роману. Така виховна лектура є конечна для нашої до-ростаючої української молоді.

В Краю ворог не дає змоги видавати патріотично-виховну українську літературу. Тому такі патріотично-виховні твори тут заслуговують на підтримку.

Василь Симоненко

УКРАЇНСЬКИЙ ЛЕВ

*Бубнявють думки, проростають словами,
Їх пагіння бринить у завихренні днів.
Цілий тиждень ходжу і живу між левами,
Недаремно і місто називається Львів.*

*Є міста ренегати, є просто байстрюка,
Є леви, що мурликають, ніби коти,
Божевільно безглуздо облизують грати,
Ще й пишануться з власної сліпоти.*

*Але думать про них я сьогодні не хочу,
Бо мені трішечки повезло:
Я побачив у Львові Шашкевича очі,
Кривоносові плечі, Франкове чоло.*

*Сивий Львово, столице моєї мрії,
Епіцентре моїх радощів і надій,
Вибухас душа, я тебе розумію,
Але, Львово, хоч трішки мене зрозумій.*

*Я до тебе прийшов із захопленням сина
Від степів, де Славута легенду снує,
Щоби серце твоє одчайдушне, левине
Краплю сили вдихнуло у серце моє.*

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 50-ГО ВІДДІЛУ ООЧСУ В МАЯМІ НА ФЛОРИДІ

У неділю 13 квітня 1975 р. відбулися в Маямі, в залі Укр. Православної Церкви, річні загальні збори членів 50-го Відділу ООЧСУ в Маямі.

Збори відкрив голова Управи Відділу п. Роман Балабан. До президії зборів обрано п. В. Хомяка, а на секретаря п-і Софію Кучкуду.

Перед початком нарад п. Балабан представив Зборам п. інж. В. Безхлібника, голову Ліги Визволення України в Канаді. Інж. В. Безхлібник, привітавши присутніх, зазначив, що ООЧСУ і Ліга Визволення України подібні до себе. Завданням їх є утвердити себе в середині і співпрацювати по двох лініях — внутрішній і зовнішній, як УККА, КУК та інші: „Обов'язком ЛВУ є стремити до порозуміння, згоди та визволення народу. Маємо спеціальне завдання — політичний розвиток еміграції. Ми тепер живемо в часі упадку імперій. Люди терплять неволю, але прийде час, коли терпець урветься. Ми повинні працювати в тім напрямі, і коли прийде звільнення, будемо задоволені зі свідомістю, що в тім є і наша праця“. Присутні широко вітали п. інж. В. Безхлібника.

Секретар Відділу ООЧСУ В. Бацвин відчитав протокол попередніх Річних Зборів, який затверджено без змін. Про діяльність Управи звітував Голова Управи п. Балабан, який зазначив, що минулий рік для Відділу був, назагал, успішний. Відділ здобув серед місцевого громадянства певну популярність, повагу і авторитет, що виявилось в збільшеній фреквенції на імпрезах ООЧСУ і дало можливість Відділові зміцнити свій стан фінансовий та побільшити резервові фонди на будову власної домівки: „У звітному часі постав в Маямі Відділ УККА, який з нами співпрацює.“

Ми доцінюємо значення ролі духовенства для розвитку нашого громадянства і стараємося з ним співпрацювати, — сказав звітодавець. —

Ми здаємо собі справу з того, що кожний член української еміграції повинен бути заінтересований в спільнім зусиллі і підтримці членів української еміграції також в матеріяльнім їх існуванні. Настав час, коли українці повинні мати свою матеріяльну базу. В тій цілі наша Управа розпрацювала плян „Господарської Секції“ при ООЧСУ. В минулому році, як і цього року, Відділ брав активну участь у фестивалі, влаштованім міською адміністрацією, де наш Відділ був відзначений на третьому місці“.

На закінчення п. Р. Балабан подякував членам Управи і всім прихильникам ООЧСУ за допомогу і співпрацю.

З черги звітував скарбник Відділу ООЧСУ п. Петро Гуменюк, який зазначив, що головні надходження до каси походять з датків при вступі учасників імпрез і з буфетів, які приготавляють наші пані на ті імпрези. Він ствердив, що під оглядом фінансовим минулий рік був для нас сприяючим, про що свідчить розвиток Відділу.

Секретар В. Бацвин вів книгу протоколів, виготовляв листи-запрошення і виконував всі обов'язки секретаря.

Культурно-освітній референт п. А. Роздольський говорив про те, що співпрацював з українськими організаціями на терені Маямі при влаштуванні імпрез і маніфестацій, яких разом відбулося 10. Він подякував п. М. Курманові за допомогу в праці.

Контрольна Комісія, в складі: С. Квасницький, В. Хомяк і М. Курман — ствердивши, що касова книга є в порядку і записи в ній оперті на документах, поставила внесок про уділення уступаючій Управі абсолюторії, який Загальні Збори прийняли одноголосно.

Олесь Бабій

ІЗ ПОЕМИ „ПОВСТАНЦІ“

... Салют. Минула ще хвилинка,
І промовляв Тарас Чупринка
Словами, як мечів удар:
— Повстанці! Знав зі сходу, з долів
Іде на нас орда монголів,
Що прагне крові, пімсти, кар.

Ви пам'ятаєте донині,
Як то торік орда москвинів
Прийшла до цих Карпатських гір
Та, утікаючи шляхами,
Погнала з краю канчуками
Сто тисяч в'язнів на Сибір.

Згадайте, як тоді москвини
Оббризкували в тюрмах стіни
І кайдани кровію братів,
Штиками очі їх доббали,
На розстріл гнали у підвали,
Згадайте жертви тих катів!

Помстїть біль тих, що на засланні
В Соловках зимних, в Казахстані
Тужливо дивляться з-за ґрат,
Помстїть біль тих, що на вигнанні,
Вмираючи, з-за океанів
Звертають зір до гір Карпат! —

Бійці, піднявши кріси й стяги,
В пориві запалу, відваги,
Всі кликнули: — Веди нас в бій,
А ми останню краплю крові
Відрати раді та готові
За наш народ у боротьбі! . .

До нової Управи Відділу вибрано: голова Р. Балабан, заступник голови Антін Угляр, секретар протоколу Павло Сахаревич, скарбник Петро Гуменик, культурно-освітній референт Михайло Курман, фінансовий секретар Володимир Трач, секретар зовнішніх зв'язків і організаційний — Володимир Хом'як. Вільні члени Управи: В. Бацвин і Бродка. Контрольна Комісія буде виконувати також обов'язки товариського суду. Вибрано також Комісію з трьох осіб для остаточного усталення „Господарської Секції”: В. Трача, Р. Балабана і М. Курмана. На внесок п. А. Угляра Загальні Збори ухвалили подяку Паням за працю при Відділі ООЧСУ в Маямі при організації буфетів на імпрезах і участі в хорі та виконанні імпрезових програм.

Збори закінчено відспіванням Національного Гімну.

(С. К.)

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „ВІСНИКА”

Нью Йорк, Н. Й.

Збіркова листа число 14. Збірщик п. В. Магаль. По \$5.00 — К. Пиль, Я. Дацків, Л. Борщ, М. Когут, М. Сорока, В. Магаль, М. Демків; по \$2.00 — Вітанюк, П. Малькут, Й. Кузан, О. Сторожинський, М. Бабак, Я. Вазиляк, Н. Крися, Л. Макогін, М. Ткач, Д. Г., П. Попович, В. Харук, М. Фліс.

Збіркова листа ч. 15. Збірщик п. Василь Расяк. По \$10.00 — Сельвестер Костик; по \$5.00 — В. Расяк, М. О., Я. Легута, П. Кісіль, Я. Ярема, Я. П., Орест, В. Димківч, В. Гайдук, М. Юзенів; по \$3.00 — В. Калинович, А. Качмарський, С. Ш., І. Вівчар; по \$2.00 — І. В., Г. Лапчак, І. Мицко, Т. К., М. Т., Д. Г., Ю. Фриз, А. Ф., І. Димків, М. Зацухний, С. Р., Р. Г., М. К., Я. В., О. Возній, В. Бурдун, М. Понеділок, С. Петрик,

Клівленд, Огайо.

Збіркова листа ч. 16. Збірщик п. Юрій Коцюмбас. По \$5.00 — І. Білінський, М. Колодій, П. Венгрин, А. М.; по \$4.00 — В. Мовчко; по \$3.00 — Г. Воробець; по \$2.00 — Ю. Коцюмбас.

Збіркова листа ч. 18. Збірщик п. Богдан Семків. По \$5.00 — Б. Д., І. Ю.; по \$3.00 — В. Семків, В. Савойка; по \$2.00 — М. Данило, М. Пукач, Я. Кравчук, І. Магоцький; по \$1.00 — І. Панас, І. Д., Н. Н.

Збіркова листа ч. 19. Збірщик п. Дмитро Струк. По \$5.00 — Р. Почтар, В. Н.; по \$3.00 — Д. Струк; по \$2.50 — М. Кічерський, І. Корочик; по \$2.00 — В. Баран, В. Коронацький, В. Шудин, В. Д., Д. Гурко, М. Охрін, О. Теркаля; по \$1.50 — Є. Богуславський; по \$1.00 — В. Райца, В. М., Ю. Лішнявський, Я. Почтар.

Збіркова листа ч. 20. Збірщик п. Юрій Коцюмбас. По \$25.00 — 3-й Відділ ООЧСУ; по \$5.00 — С. Савчак.

Чикаго, полудне.

Збіркова листа ч. 96. Збірщик п. Василь Кушнір. По \$1.00 — В. Кушнір, С. Пилипчак.
Збіркова листа ч. 97. Збірщик 24-й Відділ ООЧСУ. По \$5.00 — А. Гайдук, М. Білецький, О. Куц, О. Ярема, С. Окрух, І. Петрушак, Г. Дронь, О. Бурдяк, М. Голай, В. Турчиновський, І. Салацький; по \$2.00 — М. Єдліцький, Р. Окрух, І. Шатинський, П. Бойчук, П. Павленко, В. Савчак, А. Бурдяк, О. Галан; по \$1.00 — М. Остап, С. Сталений, О. Бурдяк.

Бюфало, Н. Й.

Збіркова листа ч. 90. Збірщик Дмитро Пітосай. По \$10.00 — В. Горбач; по \$5.00 — Д. Пітосай, П. Бутрин, Є. Луковський, О. Кулик, Д. Крупа, А. Вішка; по \$2.00 — Т. Михаськів, М. Гнатів; по \$1.00 — І. Сало, Бельмега.

Збіркова листа ч. 91. Збірщик п. Іван Горбачук. По \$5.00 — І. Горбачук, І. Дроздовський, А. Петришин, В. Михальчук, Й. Бочут; по \$2.50 — В. Горбач; по \$2.00 — Т. Бурак, І. Коман, Д. Баранецький, М. Тушницький, Д. Мацьків, А. Мороз, В. Михайлюк, М. Савуляк, В. Михайлюк, С. Горганюк, Боднарський, А. Швець; по \$1.00 — Турик, А. Швець.

Рочестер, Н. Й.

Збіркова листа ч. 101. Збірщик п. Микола Лилак. По \$5.00 — М. Лилак, В. Вазюк, М. Крупа, В. Галуцький, М. Благий; по \$3.00 — В. Гуллевич, А. Фалат, І. Рйопка, Д. Бездух, М. Белей, А. Яріш; по \$2.00 — Д. Пристай, І. Шурин; по \$1.00 — І. Харчук, С. Чолач, В. Паньків, В. Попович.

Збіркова листа ч. 102. Збірщик Семен Королишин. По \$5.00 — С. Королишин, П. Яковина, Т. Королишин; по \$2.00 — В. Матвіїв, А. Ільчишин, Б. Борис, М. Мацьак, Д. Глушко, О. Турило.

Збіркова листа ч. 104. Збірщик п. Микола Гудзоватий.

По \$5.00 — Т. Чернопиский, П. Час, М. Білоус; по \$4.00 — М. Гудзоватий; по \$3.00 — М. Кознарський.

Збіркова листа ч. 105. Збірщик п. Адам Кісіль.

По \$5.00 — В. Гупка, І. Кругляк, А. Кісіль, О. Захарків, Т. Кажникевич, Ю. Бурлака, П. Балко; по \$3.00 — В. Будзак; по \$2.00 — О. Джус, В. Білан, С. Сипняк, М. Кознарський, М. Лесів; по \$1.00 — І. Лико, М. Л.

Збіркова листа ч. 121. Збірщик п. Михайло Воробець.

По \$11.50 — 32-й Відділ ООЧСУ.

Збіркова листа ч. 126. Збірщик п. Григорій Ціхановський.

По \$8.00 — 34-й Відділ ООЧСУ; по \$5.00 — Г. Ціхановський, М. Гелевич, Г. Маковський; по \$2.00 — І. Федак, Т. Павлюк, П. Мшак, В. Пастушак, Б. М., В. В., Д. Кучера, В. Лесик; по \$1.00 — В.

Крамар.

Збіркова листа ч. 145. Збірщик Петро Польний. По \$2.00 — П. Польний; по \$1.00 — П. Слободян.

Балтімор, Мд.

Збіркова листа число 71. Збірщик п. Володимир Стельмах.

По \$5.00 — І. Панас; по \$2.00 — В. Стельмах.

Щира подяка усім Жертводавцям за підтримку рідної преси!

„ДОБРИСІНДЖЕР”

Під заголовком „Чи Кіссінджер є советським агентом?” появилася в журналі „Американ Меркюрі” (видання з літа 1974 р.) стаття, в якій автор, Франк А. Каппель, подає цікаві подробиці з життя „чудотворця Генрі” і висловлює ряд критичних зауваг про його діяльність на ключових позиціях американської закордонної політики.

Подаємо деякі інформації про життєвий шлях Г. А. Кіссінджера і наводимо деякі пікантні місця зі статті Каппеля та зі сатиричного есею іншого автора, надрукованого в „Нью Йорк Таймсі” майже в тому самому часі.

Коротка біографія Г. А. Кіссінджера

Народився Генрі Кіссінджер 27 травня 1923 року у Фюрті (баварське місто біля Нюрнбергу) і прибув до ЗСА 5 вересня 1938 р. Поселився з батьками в Нью Йорку, де у 1941 році закінчив Джордж Вашингтон гайскул і почав студіювати в Ситі Коледжі, працюючи вдень і відвідуючи виклади вечорами.

З кінцем лютого 1943 р. його покликали до війська, і вже 25 вересня того ж року він натуралізувався прискішеним порядком як вояк. Відбуваючи військову повинність в Європі, він служив у 84-ій піхотній дивізії як слідчий американської контррозвідки при переслухованні полонених німців, головню гестапівців, жандармів та членів інших поліційних частин. Звільнений з війська в травні 1946 р., Г. Кіссінджер залишається в Німеччині на посаді інструктора американської військової школи для розвідників в Обераммергав.

Повернувшись у 1947 р. з Німеччини до ЗСА, Кіссінджер почав у вересні студіювати в Гарвардському університеті, отримуючи фінансову підтримку від держави (як і всі ветерани) на підставі т. зв. Джі-Ай-Біл ов Райтс.

За спонукою і підтримкою проф. Елліота Кіссінджер zorganizував на початку 1951 року гарвардський „Інтернаціональний Семінар”, до якого з’їздилися під час літніх ваканцій підібрані молоді надійні люди з цілого майже світу для студій міжнародних відносин.

Від березня 1952 р. молодий Кіссінджер став редактором новозаснованого журналу „Конфлюенс” (злиття), в якому друкувалися статті вже відомих і невідомих авторів, в більшості лівих інтелектуалів. Починаючи з 1955 року, Кіссінджер став науковим секретарем поважної та впливової Ради для Зовнішніх Зв’язків в Нью Йорку, кварталник якої „Форейн Аффейрс” друкував у рр. 1955-1960 чимало його статей.

Через кілька років він був пов’язаний з рухом „За Світовий Мир”, що його започаткував у 1957 році британський філософ Бертран Расел, а фінансував у ЗСА відомий лівий мільйонер Сайрус Ітон, з яким Хрущов нав’язав призи відносин, будучи в Америці.

Кіссінджер став професором Гарвардського університету в липні 1959 р., але професорська кар’єра його не дуже манила, бо в своїх амбіціях він сягав значно вище, аж до Білого Дому. Через знайомства з різними впливовими людьми він добився в 1961 році позиції дорадника президентської Ради Національної Безпеки і на тій позиції діяв під час побудови берлінського муру і кубинської кризи в жовтні 1962 р.

З кінцем 1968 р. президент Ніксон залишив його на тій самій позиції дорадника згаданої Ради, а згодом зробив своїм особистим дорадником поза системою Державного Департаменту, до компетенції якого належала закордонна політика. Врешті у вересні 1973 р. Кіссінджер осягнув становище державного секретаря, стаючи вже й офіційно архітектором сучасної американської закордонної політики, відомої під назвою „детант”.

Перші контакти

У згаданій на початку статті Каппеля читаємо: „Советська розвідка, мабуть, завербувала Г. Кіссінджера під кінець Другої світової війни через підпільну сітку польської комуністичної розвідки, яка діяла під назвою ОДРА в співпраці і під контролею советської розвідки. Про це інформував полк. Міхал Голеневський, який пізніше втік на Захід, і про це є слід у паперах советського розвідника полк. Вознесенського, якого в 1956 р. в СРСР засудили на 19 років тюрми. Під псевдом „Барабан” фігурував член американської розвідчої централі в Обераммергав називаний „Бозенгард”, з яким був пов’язаний агент ОДРА на прізвище Кіссінгер, тоді сержант (пізніше капітан), слідчий і інструктор американської школи для розвідників в Обераммергав. Мабуть, у 1961-му або в 1962-му році полк. Голеневський подав ці інформації Центральній Розвідчій Агенції (СіАйЕй) . . .” — пише Франк Каппель і в іншому місці додає, що під час пізнішого переслуховання в американському Сенаті в справі полк. Голеневського один із свідків (Джан Норцел) запитаний, чи подавані Голеневським інформації виявились в чомунебудь невірними чи неточним, ствердив, що всі інформації Голеневського перевірювано і стверджено, що вони були точні та вірні в кожному випадку.

Автор реферованої статті наводить цілий ряд прізвищ осіб, запідозрених у сприянні большевикам, з якими співпрацював Кіссінджер в різні періоди, і закінчує свою статтю ствердженням: „Генрі Кіссінджер виконав для Советського Союзу більше, ніж лідери советської верхівки. Він здійснив т. зв. детант з СРСР, в результаті якого ми передали російським комуністам важливу технологію і більйон доларів у торгівлі на кредит.”

На думку автора, факт, що Кіссінджера кількаторно перевіряли ЕфБіАй та СіАйБі, нічого не доказує, бо ж подібна ситуація була й з відомим дорадником през. Рузвелта Олджером Гісом, який працював для большевиків.

„Добриссінджер”

Цікаво відмітити, що під таким промовистим головлком в „Нью Йорк Таймс” (видавня з 16 вересня 1974 р.) був надрукований сатиричний есей Вільяма Сафайра, в якому автор аналізує своєрідні відносини поміж советським амбасадором у Вашингтоні Анатолієм ДОБРИМ (ніним) і Г. Кі-ССІНДЖЕРОМ, які діють в повній згоді, ніби це була одна людина.

Починаючи від ніби телефонічного запрошення „Анатолія” на розмову при пляшці „брєнді”, яку „саме перевіряють агенти секретної служби в пошукуванні скритих мікрофонів”, в есеї дуже влучно схарактеризовано цих двох людей, які один одного добре розуміють і доповнюють, бо обидва вміють цінити силу, що променює з двох держав „таких відмінних традиціями свободи”. Нав'язуючи до актуальної справи полегшення еміграції советських жидів, яка ніби є предметом розмови при пляшці „брєнді”, автор залитує, чи американську закордонну політику унапрямуватиме „ця понаднаціональна сила, звана Добриссінджер, яка думає про себе, що діє в інтересі збереження життя на світі і . . . вважає, що конфлікти існують в кожній (державній) системі, а не між двома системами?”

Критикуючи методи американської закордонної політики, заведені державним секретарем, автор підкреслює, що він не повинен бути тільки посередником поміж деякими групами інтересів ЗСА та ін-

тересами СССР, але репрезентантом цілого американського Уряду, включно з Конгресом, бо такі є традиції американської закордонної політики.

Закінчується цей цікавий есей своєрідною пересторогою: „Амальгама (суміш) Добриссінджер є сп'янілий високою, як гірський шпиль, ролею жонглера; Сенат вдоволений своєю новою і позаконституційною силою; люди моралі піднесені можливістю ужити економічні мускули, щоб причинитися до (поширення) людської свободи. А ніхто не завважує, що гайковий ключ до нашої системи вже діє”.

Подав В. С.

ЯК ЗБУДУВАТИ В АМЕРИЦІ СОЦІАЛІЗМ

Колишній губернатор Каліфорнії Роналд Ріген говорив про те, що мали б зробити американці, щоб дорівняти ситуацію в Америці з ситуацією в Советському Союзі після більше як півстоліття існування там соціалізму.

„Ми повинні зрізати наші тижневі чеки, які одержуємо за свою працю, на 75%; переселити 60 мільйонів робітників назад на фарми; зменшити нашу спроможність витоплювати сталь на дві третини; знищити 40 мільйонів телевізорів; збурити бульдозерами 14 з кожних 15 миль наших гайвеїв; викинути на брухт 19 з кожних 20 наших авт; розмонтувати дві третини наших залізничних колій; розвалити 70% наших будинків; повикидати на смітники 9 з 10 телефонних апаратів”.

„Ось тоді, сказав Роналд Ріген, ми мусимо підшукати таку капіталістичну країну, яка продала б нам на кредит достатню кількість пшениці, щоб ми не повмирали з голоду”.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

“САМОПОМІЧ”

В НЬО ЙОРКУ

Позички особисті і гіпотечні (моргеджі) на низькі відсотки

до сплати в догідних ратах.

Дивіденди від членських ошадностей

5 ¼ % — \$5.88

якщо не вибираєте чвертьрічної дивіденди.

Self Reliance (N. Y.) Federal Credit Union

108 Second Ave. New York, N. Y. 10003

Tel.: (212) 473-7310

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА ЩАДІТЬ УЖЕ СЬОГОДНІ
УКРАЇНСЬКА
ЩАДНИЧО - ПОЗИЧКОВА СПІЛКА "ПЕВНІСТЬ"
У ЧІКАГО

платить чвертьрічно найвищі відсотки від ощадностей,
а саме: $5\frac{1}{4}\%$ від звичайних щадничих конт,
 $6\frac{1}{4}\%$ до $7\frac{3}{4}\%$ від щадничих сертифікатів
у річному відношенні.

Кожне щадничеkonto забезпечене Федеральною Урядовою Агенцією F. S. L. I. C. до суми
40,000.00 доларів.

Спілка уділяє позики на купно домів (мортгеджі), приймає рахунки за газ, електрику, теле-
фон і воду, видає чеки, грошові перекази (моні ордери) та подорожні чеки.

Користайте з вогнетривалих скриньок за низькою оплатою для переховування документів
чи інших вартісних речей!

Солідна, чесна, скоро і фахова обслуга.

Спілка оплачує кошти поштової пересилки,

ТОМУ ЩАДІТЬ ЧАС!

КОРИСТАЙТЕ З ПОШТОВИХ ПОСЛУГ!

ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО НАС З ДОВІР'ЯМ У ВСІХ ФІНАНСОВИХ СПРАВАХ!

Години праці:

Понеділок 9 — 3 по полудні

Вівторок 9 — 3 і 6 — 8 вечором

Середа — закрито

Четвер 9 — 3 по полудні

П'ятниця 11 — 8 вечором

Субота 9 — 1 по полудні

SECURITY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

932-36 N. WESTERN AVE.

Tel.: (312) 772 — 4500

CHICAGO, ILL. 60622

СТЕИТОВА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
"БУДУЧНІСТЬ"
У ДЕТРОИТІ

СЛУЖИТЬ СВОІМ ЧЛЕНАМ ТА ОРГАНІЗАЦІ-
ЯМ ДЕШЕВИМ І ВИГІДНИМ КРЕДИТОМ.
НИЗЬКОВІДСОТКОВІ ПОЗИКИ НА АВТА, ДО-
МИ, НАПРАВУ ДОМІВ, МЕБЛІ, ВАКАЦІ,
ШПИТАЛЬНІ РАХУНКИ І Т. П. ПОЗИКИ
(КРІМ МОРТГЕДЖОВИХ) ЗАБЕЗПЕЧЕНІ ДО
10,000 ДОЛ. БЕЗПЛАТНО ДЛЯ ПОЗИЧКОВЦЯ.
ВІД ВКЛАДІВ ПЛАТИТЬ $5\frac{1}{4}\%$ ДИВІДЕНДИ.

Вкладчики мають безкоштовне життєве
забезпечення до висоти 2,000 дол.

Ощадності забезпечені до вської висоти.

FUTURE CREDIT UNION OF DETROIT

4641 Martin Ave.
Detroit, Mi. 48210

3011 Caniff
Hamtramck, Mi. 48212

Tel.: 843-5411

ФЕДЕРАЛЬНА
КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА СУМА
В ЙОНКЕРСІ, Н. Й.

ВИДАЄ ПОЗИКИ СВОІМ ЧЛЕНАМ ТА ОРГА-
НІЗАЦІЯМ. СЛУЖИТЬ: ДОБРИМ І ДЕШЕВИМ
КРЕДИТОМ, ГРОШОВИМИ ЧЕКАМИ. УДІЛЯЄ
НАЙДЕШЕВШИЙ КРЕДИТ НА АВТА,
МОРТГЕДЖІ,

ремонт домів, меблі, шпитальні рахунки,
вакації, весілля та інші цілі.

СПЕЦІАЛЬНИЙ КРЕДИТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ
Майно кожного вкладчика чи позичкодавця
забезпечене.

Приймає ощадності і платить $5\frac{1}{2}\%$ дивіденди.

Безплатне забезпечення ощадностей.

Безплатне життєве забезпечення
до 2.000 дол.

Адреса:

SUMA (YONKERS) FEDERAL CREDIT UNION
301 Palisade Ave. Yonkers, N. Y. 10703

Tel.: 914-965-8560

КРИЛАТІ СЛОВА І ФРАЗИ

Циклопічна будова

Циклопи (кіклопи) — у старогрецькій мітології одноокі велетні, що населяли в давнину землю, будівники величних споруд. Звідси вислів — „циклопічні будови”.

У переносному значення циклопічний — колосальний, велетенський, величний.

Час працює на нас

Під час обговорення в англійському парламенті законопроекту про реформу виборчого права (1886) ліберал В. Гладстон вигукнув, звертаючись до консерваторів: „Ви не можете боротися проти майбутнього. Час працює на нас!”

Остання фраза не зовсім точна, Гладстон сказав: „Час на нашому боці!”

Чаша святого Грааля

У середньовічних кельтських легендах розповідається про таємничу чашу святого Грааля, яка нібито має магичну властивість зміцнювати сили лицарів, що захищають справедливість.

У переносному значення — предмет шукання і поклоніння; омріяна мета.

Червона нитка

Цей вираз, либонь, походить з роману Й. В. Гете „Wahlerwandtschaften” (1809). Зауваживши, що в корабельній снасті англійської королівської флотії обов'язково вплітається червону нитку, Гете пише: „Так само й через увесь щоденник Отілії йде червона нитка симпатії і відданості, яка сполучає все воедино”.

У переносному значення: провідна ідея, головна думка, тенденція.

Чудо Вероніки

За християнським переказом Вероніка подала Ісусові, що йшов із хрестом на страту, рушник, щоб він обтер піт з обличчя. На рушнику відбився нерукотворний образ Христа. Вероніка пізніше була канонізована Католицькою Церквою, а вся ця подія дістала назву „чуда святої Вероніки”.

Медовий місяць

Вираз походить з філософського роману Вольтера „Задіг, або Доля” (1747), у 3-му розділі якого сказано: „Задіг переконався, що перший місяць шлюбу, як він описаний у книзі

Зенд, є медовим місяцем, а другий — полиновим”. Висловлюють припущення, що цей вислів споріднений з аналогічними висловами східного фолклору.

У переносному значення — початковий період якогось явища чи події, під час якого ще не виявились їх негативні риси.

Ламати списи

У „Слові о полку Ігоревім” (XII стол.) князь Ігор, звертаючись до своїх воїнів, промовляє: „Хочу бо . . . копії преломити кінець поля половецького; з вами, русици, хочу главу свою положити, а любо іспити шоломом Дону”.

У переносному значенні — боротися, змагатися, сперечатися.

ТРОХИ ГУМОРУ

ЗАЧАРОВАНЕ КОЛО

У листі до редакції „Волл Стріт Джорнел” один із читачів запитує в справі діяльності Конгресу ЗСА: „Коли ж нарешті наші обранці прокинуться?” І на цей запит відповідає: „Тоді, коли їх не перевиберуть”.

Далі цей читач ставить ще один запит: „А коли прокинуться ті, що мають голосувати?” І відповідає: „На жаль, мабуть, ніколи, бо вони занадто зайняті своїми особистими справами”.

СОН ГЕНЕРАЛЬНОГО СЕКРЕТАРЯ КПСС

Після чергового пленуму ЦК КПСС повернувся червоний цар Леонід I додому, ліг спати і приснився йому сон. Сидить він ніби в своєму кремлівському кабінеті і дивиться на мапу світу, що висить на стіні навпроти. На тій мапі всі країни світу з написами: Советський ССР, Американський ССР, Французький ССР, Німецький ССР, Англійський ССР, Африканський ССР. Усі країни з ССР. І навіть Острів святої Олени — ССР.

Дуже втішився тим сном цар Леонід I і сів підготувляти промову про те, що тільки політика коекзистенції і детант принесе людству щастя, а всім країнам суверенність і незалежність.

“VISNYK” — “THE HERALD”
Published by Organization for Defence of Four
Freedoms for Ukraine, Inc.
Monthly except July and August, when bimonthly.
Second class postage paid at General Post Office,
New York, N. Y.
Board of Editors
Address: P. O. Box 304, Cooper Station,
New York, N. Y. 10003.
